
**PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONIŲ
ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS**

Turinys

1.	Bendrosios nuostatos	4
2.	Sąvokos	5
3.	Kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymas ir tikrinimas	8
3.1.	Bendrosios nuostatos	8
3.2.	Atvejai, kai turi būti nustatoma Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė	8
3.3.	Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonės	9
3.4.	Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymas, kai tapatybė nustatoma Klientui dalyvaujant fiziškai	10
3.5.	Kliento (juridinio asmens) tapatybės nustatymas, kai tapatybė nustatoma Kliento atstovui dalyvaujant fiziškai	11
3.6.	Naudos gavėjo tapatybės nustatymas	13
3.7.	Kliento tapatybės nustatymas nuotoliniu būdu	14
3.8.	Politikoje dalyvaujančių asmenų nustatymas	16
3.9.	Kliento (finansų įstaigos) tapatybės nustatymas	17
3.10.	Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo informacijos atnaujinimas	17
3.11.	Pervedant lėšas pateikiama informacija apie mokėtojus ir gavėjus	18
3.12.	Asmens duomenų tvarkymas	21
4.	Sustiprintas tapatybės nustatymas	21
4.1.	Bendrosios nuostatos	21
4.2.	Sustiprinto tapatybės nustatymo taikymo atvejai	21
4.3.	Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės PEP atveju (4.2.1(A) punktas)	22
4.4.	Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės Europos Komisijos ir FATF nurodytais atvejais (4.2.1(B) punktas)	22
4.5.	Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės didesnės PP / TF rizikos atvejais (4.2.1(C) punktas)	23
4.6.	Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais (4.2.1(D) punktas)	23
5.	Supaprastintas tapatybės nustatymas	23
5.1.	Bendrosios nuostatos	23
5.2.	Supaprastinto tapatybės nustatymo taikymo atvejai	24
5.3.	Supaprastinto tapatybės nustatymo priemonės	24
5.4.	Supaprastinto tapatybės nustatymo priemonės Europos priežiūros institucijų nurodytais atvejais	25
6.	Rizikos vertinimas	25
6.1.	Bendrosios nuostatos	25
6.2.	Didesnė PP / TF rizika	25
6.3.	Mažesnė PP / TF rizika	26
7.	Klientų skirstymas į rizikos grupes	27
8.	Dalykinių santykių ir (arba) operacijų stebėsenos organizavimas	28
8.1.	Bendrosios nuostatos	28
8.2.	Kliento failas	28
8.3.	Dalykinių santykių / operacijų stebėseną	28

8.4.	Sustiprintas Dalykinių santykių stebėjimas.....	30
9.	Sudėtingi ar neįprastai dideli sandoriai ir neįprastos sandorių struktūros	30
10.	Įtartinos operacijos ar sandoriai.....	31
10.1.	Bendrosios nuostatos	31
10.2.	Įtartinų operacijų ar sandorių kriterijai	31
11.	Sandorių ar Dalykinių santykių nutraukimas	35
12.	tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimas	36
13.	pranešimų ir informacijos TEIKIMAS FNTT	38
13.1.	Bendrosios nuostatos	38
13.2.	Pranešimai apie Įtartinas operacijas ar sandorius.....	38
13.3.	FNTT nurodymas stabdyti Įtartinas operacijas ar sandorius	39
13.4.	FNTT veiksmai gavus pranešimą apie Įtartiną operaciją ar sandorį	39
13.5.	Pranešimas apie nustatytą ribą viršijančias Pinigines operacijas	39
13.6.	Pranešimų FNTT formos	40
13.7.	FNTT teikiamos informacijos apsauga	41
14.	Informacijos saugojimas	42
14.1.	Informacijos registravimas	42
14.2.	Registracijos žurnaluose ir Įstaigos vidinėje monitoringo duomenų bazėje saugomos informacijos turinys	42
14.3.	Registracijos žurnalų Įstaigos vidinės monitoringo duomenų bazės tvarkymas	43
14.4.	Duomenų apie Naudos gavėjus saugojimas	43
14.5.	Informacijos saugojimo forma ir terminai.....	43
15.	Kitos pareigos	44
16.	mokymų darbuotojams organizavimas	45
17.	Funkcijų pasiskirstymas, informacijos valdymas ir komunikacija	46
17.1.	Valdyba.....	46
17.2.	Vadovaujantys darbuotojai bendradarbiavimui su FNTT	46
17.3.	Darbuotojai atsakingi už Taisyklių įgyvendinimą	47
17.4.	Darbuotojai	47
17.5.	FNTT informavimas apie atsakingus asmenis	47
17.6.	Ataskaitos dėl PP / TF	47
18.	Baigiamosios nuostatos.....	48
19.	Taisyklių priedai.....	48

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Šios Taisyklės nustato PP / TF prevencijos priemones bei jų įgyvendinimą Įstaigos veikloje, vykdam mokėjimo paslaugų teikimo ir elektroninių pinigų leidimo veiklą.
- 1.2. Įstaiga vykdo savo veiklą užtikrindama veiksmingą Įstatymo reikalaujamą PP / TF prevenciją. Atsižvelgdami į tai, visi Įstaigos darbuotojai privalo laikytis šiose Taisyklėse nustatytos PP / TF prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos ir reikalavimų.
- 1.3. Šios Taisyklės yra skirtos įgyvendinti Įstatymo 29 straipsnio 1 dalies reikalavimus.
- 1.4. Šios Taisyklės parengtos remiantis šiais teisės aktais:
 - 1.4.1. Įstatymu;
 - 1.4.2. Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymu;
 - 1.4.3. BPK;
 - 1.4.4. Europos Priežiūros institucijų parengtomis Rizikos faktorių gairėmis;
 - 1.4.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintu valstybių, valdų ir kraštų, kurie nėra Europos Sąjungos nariai, tačiau pripažįstami taikantys reikalavimus, lygiaverčius Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nustatytiems reikalavimams, sąrašu;
 - 1.4.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintu Prašymų suteikti išankstinius leidimus atlikti tarptautinius mokėjimo pavedimus su Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos asmenimis, subjektais ir organizacijomis aprašu;
 - 1.4.7. Lietuvos banko valdybos patvirtintais Finansų rinkos dalyviams skirtais nurodymais, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimui;
 - 1.4.8. FNTT direktoriaus įsakymu patvirtintomis Piniginių operacijų, sandorių ir klientų registracijos žurnalų tvarkymo taisyklėmis;
 - 1.4.9. FNTT direktoriaus įsakymu patvirtintu Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašu;
 - 1.4.10. FNTT direktoriaus įsakymu patvirtintais Tinkamo tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reguliavimo srityje priežiūros nurodymais;
 - 1.4.11. FNTT direktoriaus įsakymu patvirtintomis Informacijos, teikiamos pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus, teikimo formomis, teikimo schemomis ir teikimo formų pildymo rekomendacijomis;
 - 1.4.12. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento paskelbtais galimais teroristų finansavimo atpažinimo kriterijais;
 - 1.4.13. Kitais taikytiniais teisės aktais.
- 1.5. Įstaigos rizikos, susijusios su PP / TF, valdymas turi būti neatskiriama bendros rizikos valdymo sistemos dalis. Įstaiga, atsižvelgdama į savo veiklos mastą ir pobūdį, įdiegia procedūras ir sistemas, skirtas PP / TF rizikai nustatyti, vertinti bei valdyti, ir veiksmingas šios rizikos mažinimo priemones.
- 1.6. Įstaiga, valdydama PP / TF riziką, stengiasi visais atvejais užtikrinti maksimalų šiose Taisyklėse

nustatytų reikalavimų įgyvendinimą.

2. SAVOKOS

2.1. Šiose Taisyklėse naudojamos toliau nurodomos pagrindinės sąvokos:

2.1.1. **Artimas pagalbininkas** –

(A) Fizinis asmuo, kuris su šių Taisyklių 2.1.16. punkte nurodytas pareigas einančiu ar ėjusi asmeniu yra to paties juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos dalyvis arba palaiko kitus dalykinius santykius;

(B) Fizinis asmuo, kuris yra vienintelis juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos, įsteigtos ar veikiančios *de facto* siekiant turinės ar kitokios asmeninės naudos šių Taisyklių 2.1.16. punkte nurodytas pareigas einančiam ar ėjusi asmeniui, Naudos gavėjas.

2.1.2. **Artimieji šeimos nariai** – sutuoktinis, asmuo, su kuriuo registruota partnerystė (sugyventinis), tėvai, broliai, seserys, vaikai ir vaikų sutuoktiniai, asmenys, su kuriais vaikai yra registravę partnerystę (sugyventiniai).

2.1.3. **BPK** – Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas.

2.1.4. **Dalykiniai santykiai** – verslo, profesiniai arba komerciniai Įstaigos ir Kliento santykiai, susiję su jų profesine veikla, kuriuos ryšių užmezgimo momentu buvo numatyta tęsti tam tikrą laikotarpį. Įstaiga tokius santykius užmezga **(i)** atidarydama Klientams sąskaitas elektroninių pinigų laikymo, Mokėjimo operacijų atlikimo bei naudojimosi Foxpay paslaugomis tikslais, ir **(ii)** sudarydama sutartis su paslaugų teikėjais, kuriems yra teikiamos įmokų surinkimo paslaugos, ar juridiniais asmenimis, kuriuose laikomos elektroninės piniginės / paskyros yra papildomos per Įstaigą.

2.1.5. **FATF** – Finansinių veiksmų darbo grupė kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu.

2.1.6. **FNTT** – Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

2.1.7. **Foxpay paslaugos** – Įstaigos Klientui teikiamos paslaugos, susijusios su Foxpay sąskaitos atidarymu bei administravimu, mokėjimo priemonės išdavimu, elektroninių pinigų išleidimu, platinimu bei išpirkimu, Mokėjimo operacijų vykdymu, taip pat kitos Įstaigos Klientui teikiamos paslaugos, kurių teikimo sąlygos gali būti detalizuojamos mokėjimo paslaugų sutartyje su Klientais.

2.1.8. **Įstaiga** – Foxpay, UAB.

2.1.9. **Įstatymas** – Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas.

2.1.10. **Įtartinos operacijos ar sandoriai** – Piniginė operacija arba sandoris, susijęs su Turtu, kuris, kaip įtariama, yra tiesiogiai arba netiesiogiai gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje ir (ar) yra, kaip įtariama, susijęs su TF. Įtartinų piniginių operacijų ar sandorių kriterijai yra pateikiami šių Taisyklių 10 skyriuje.

2.1.11. **Klientas** – fizinis arba juridinis asmuo, atliekantis Pinigines operacijas arba sudarantis sandorius su Įstaiga. Juridiniu asmeniu taip pat laikoma bet kuri užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.

2.1.12. **Mokėjimo operacijos** – mokėtojo inicijuotas lėšų įmokėjimas, pervedimas arba išėmimas.

2.1.13. **Naudos gavėjas** – fizinis asmuo, kuris yra Kliento (juridinio asmens ar užsienio valstybės įmonės)

savininkas arba kontroliuoja Klientą, ir (arba) fizinis asmuo, kurio vardu yra vykdomas sandoris ar veikla.

Naudos gavėju laikomas:

(A) Juridiniame asmenyje:

- (a) Fizinis asmuo, kuriam priklauso juridinis asmuo ar kuris jį valdo tiesiogiai ar netiesiogiai, turėdamas pakankamą procentinę dalį to juridinio asmens akcijų arba balsavimo teisių, įskaitant per pareikštinių akcijų valdymą, išskyrus akcines bendroves, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose, kuriose taikomi Europos Sąjungos teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą, arba lygiaverčiai tarptautiniai standartai, arba jį kontroliuojamas kitais būdais. Fizinis asmuo, kuris turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę negu 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas tiesioginiu savininku. Fizinis (fiziniai) asmuo (asmenys), kontroliuojantis (kontroliuojantys) įmonę arba kelias įmones, kuri (kurios) turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę kaip 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas (laikomi) netiesioginiu (netiesioginiais) savininku (savininkais);
- (b) Juridiniame asmenyje, kuro tapatybė nustatoma, vyresniojo vadovo pareigas einantis fizinis asmuo, jeigu (a) papunktyje nurodytas asmuo nenustatytas arba jeigu kyla abejonių, ar nustatytas asmuo yra naudos gavėjas;

(B) Patikos fonduose – visi šie asmenys:

- (a) Patikėtojas (patikėtojai);
- (b) Patikėtinis (patikėtiniai);
- (c) Saugotojas (saugotojai), jeigu tokių esama;
- (d) Fiziniai asmenys, gaunantys naudą iš juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto, arba, jeigu šie asmenys dar nenustatyti, asmenys, kurių interesams atstovauti tas juridinis asmuo ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas yra įsteigti arba veikia;
- (e) Bet koks kitas fizinis asmuo, faktiškai kontroliuojantis patikos fondą turima tiesiogine arba netiesiogine nuosavybe arba kitomis priemonėmis;

(C) Administruojančiame ir lėšas skirstančiame juridiniame asmenyje, į patiką panašios formos subjekte – fizinis asmuo, einantis (B) punkte nurodytoms pareigoms lygiavertės pareigas.

2.1.14. **PEP (politiškai pažeidžiami (paveikiami) asmenys)** – fiziniai asmenys, kuriems yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos, ir jų Artimieji šeimos nariai arba Artimi pagalbininkai.

2.1.15. **Piniginė operacija** – bet koks pinigų mokėjimas, perdavimas ar gavimas.

2.1.16. **PNĮ** – pelno nesiekiančios įstaigos ar organizacijos.

2.1.17. **PP** – pinigų plovimas, kuris suprantamas kaip:

- (A) Turto teisinės padėties pakeitimas arba Turto perdavimas, žinant, kad šis Turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą Turto kilmę arba siekiant padėti bet kokiam nusikalstamoje veikoje dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių šios veikos pasekmių;

- (B) Turto tikrojo pobūdžio, tikrosios kilmės, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, nuosavybės ar kitų su nuosavybe susijusių teisių nuslėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad šis Turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje;
- (C) Turto įgijimas, valdymas ar naudojimas, įgijimo (perdavimo) metu žinant, kad šis Turtas gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje;
- (D) Rengimasis, pasikėsinimas padaryti, bendrininkavimas, darant bet kurią iš **Error! Reference source not found.–Error! Reference source not found.** punktuose nurodytų veikų.

2.1.18. **Rizikos šalis** – šalis, kuri kovos su PP ir TF požiūriu yra priskirtina prie didesnės Rizikos šalių kategorijos, jai taikomos Europos Sąjungos sankcijos arba kitos ribojamosios priemonės, taip pat šalis, kurią FATF priskiria prie padidintos rizikos arba nebendradarbiaujančių šalių.

2.1.19. **Susijusios operacijos** – kelios Piniginės operacijos yra laikomos susijusiomis tarpusavyje, jeigu Klientas:

- (A) Per parą atlieka kelias pinigų įmokėjimo į sąskaitas operacijas, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;
- (B) Per parą atlieka kelias pinigų išėmimo iš sąskaitų operacijas, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;
- (C) Per parą atlieka kitas Pinigines operacijas arba sudaro sandorius, kurie, įstaigos turimais duomenimis, yra tarpusavyje susiję ir kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.

2.1.20. **Svarbios viešosios pareigos** – pareigos Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungoje, tarptautinėse ar užsienio valstybių institucijose:

- (A) Valstybės vadovas, vyriausybės vadovas, ministras, viceministras arba ministro pavaduotojas, valstybės sekretorius, parlamento, vyriausybės arba ministerijos kancleris;
- (B) Parlamento narys;
- (C) Aukščiausiųjų teismų, konstitucinių teismų ar kitų aukščiausiųjų teisminių institucijų, kurių sprendimai negali būti skundžiami, narys;
- (D) Savivaldybės meras, savivaldybės administracijos direktorius;
- (E) Aukščiausiosios valstybių audito ir kontrolės institucijos valdymo organo narys ar centrinio banko valdybos pirmininkas, jo pavaduotojas ar valdybos narys;
- (F) Ambasadorius, laikinasis reikalų patikėtinis, Lietuvos kariuomenės vadas, kariuomenės pajėgų ir junginių vadai, Gynybos štabo viršininkas ar užsienio valstybių aukšto rango ginkluotųjų pajėgų karininkas;
- (G) Valstybės įmonės, akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei nuosavybės teise, valdymo ar priežiūros organo narys;
- (H) Savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso savivaldybei nuosavybės teise ir kurios laikomos didelėmis įmonėmis pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą, valdymo ar priežiūros organo narys;

(I) Tarptautinės tarpvyriausybines organizacijos vadovas, jo pavaduotojas, valdymo ar priežiūros organo narys;

(J) Politinės partijos vadovas, jo pavaduotojas, valdymo organo narys.

2.1.21. **Taisyklės** – šis dokumentas.

2.1.22. **TF** – teroristų finansavimas, kuris yra veika, laikoma nusikaltimu pagal 1999 m. gruodžio 9 d. Tarptautinės konvencijos dėl kovos su terorizmo finansavimu 2 straipsnį.

2.1.23. **Tikslinė teritorija** – užsienio valstybė arba zona, kurioje mokesčiai labai maži arba jų visai nėra, įtraukta į Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytą Tikslinių teritorijų sąrašą ir kurioje registruoti asmenys siekia minimalių mokestinių įsipareigojimų ar nori visai jų išvengti.

2.1.24. **Trečioji valstybė** – bet kuri valstybė, kuri nėra Europos Sąjungos valstybė narė.

2.1.25. **Turtas** – daiktai, pinigai, vertybiniai popieriai, kitos finansinės priemonės, kitas turtas bei turtinės teisės, intelektinės veiklos rezultatai, informacija, veiksmai ir veikslių rezultatai, kitos turtinės ir neturtinės vertybės, taip pat bet koks kitas fizinis arba ne fizinis, kilnojamasis arba nekilnojamasis, materialus arba nematerialus turtas ir bet kokios formos, įskaitant elektroninę ar skaitmeninę, teisiniai dokumentai arba priemonės, įrodančios nuosavybės teisę į šį turtą arba su juo susijusias teises.

2.1.26. **Vyresnysis vadovas** – pakankamai aukštas pareigas Įstaigoje einantis pareigūnas arba darbuotojas, turintis pakankamai žinių apie Įstaigai kylančią PP / TF riziką ir atsakingas už sprendimų, galinčių paveikti kylančią riziką, priėmimą.

2.2. Kitos šiose Taisyklėse nenurodytos sąvokos suprantamos taip, kaip jos suprantamos Įstatyme.

3. KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMAS IR TIKRINIMAS

3.1. Bendrosios nuostatos

3.1.1. Įstaiga, prieš atlikdama veiksmus, kai privaloma imtis priemonių ir nustatyti bei patikrinti Kliento bei Naudos gavėjo tapatybę, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu, privalo naujiems Klientams pateikti informaciją apie jų duomenų tvarkymą. Ši informacija yra teikiama vadovaujantis Įstaigos patvirtintomis Asmens duomenų apsaugos taisyklėmis.

3.1.2. Įstaiga negali atidaryti anoniminių sąskaitų ar sąskaitų akivaizdžiai fiktyviais vardais, taip pat atidaryti sąskaitas ar kitaip pradėti Dalykinius santykius nepareikalavusi Kliento tapatybę patvirtinančių duomenų arba kilus pagrįstam įtarimui, kad šiuose dokumentuose įrašyti duomenys yra netikri ar suklastoti.

3.2. Atvejai, kai turi būti nustatoma Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė

3.2.1. Įstaiga privalo imtis priemonių ir nustatyti bei patikrinti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę šiais atvejais:

- (A) Prieš pradėdant Dalykinius santykius;
- (B) Prieš atliekant vienkartinę ar susijusias operacijas arba sudarant sandorius, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu, ar sandoris atliekamas vienos, ar susijusių operacijų metu. Jeigu Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė jau yra nustatyta, papildomai Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatyti nereikia. Susijusių operacijų atveju Kliento tapatybė turi būti nustatyta iš karto po to, kai nustatoma, kad kelios Piniginės operacijos yra susijusios operacijos;
- (C) Vykdamas pinigų perlaidų Grynaisiais pinigais paslaugas, kai siunčiamų ar gaunamų pinigų suma viršija 600 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta;
- (D) Vykdamas ir priimdamas pinigų pervedimus – vadovaujantis 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/847 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1781/2006, nuostatomis;
- (E) Kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;
- (F) Bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimų, kad yra, buvo ar bus vykdoma PP / TF veika.

3.2.2. Jeigu Piniginės operacijos atlikimo metu galutinė Piniginės operacijos suma nėra žinoma, Įstaiga turi nustatyti Kliento tapatybę iš karto po to, kai nustato, kad Piniginių operacijų suma lygi arba viršija 3.2.1(B) ir 3.2.1(C) nustatytus pinigų sumų dydžius.

3.3. Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonės

- 3.3.1. Visais atvejais, kai yra nustatoma Kliento tapatybė, Įstaiga turi imtis visų atitinkamų, kryptingų ir proporcingų priemonių, kad nustatytų:
 - (A) Ar Klientas veikia savo vardu;
 - (B) Ar yra kontroliuojamas.
- 3.3.2. Visais atvejais, Įstaiga turi imtis visų atitinkamų, kryptingų ir proporcingų priemonių, kad nustatytų:
 - (A) Naudos gavėją;
 - (B) Jeigu Klientas veikia per atstovą – ir Kliento atstovo tapatybę.
- 3.3.3. Prieš imdamasis nustatinėti Kliento tapatybę, atsakingas Įstaigos darbuotojas patikrina, ar yra aplinkybių, dėl kurių turi būti pasirinktas sustiprintas (šių Taisyklių 4.2 skyrius) arba supaprastintas (šių Taisyklių 5.2 skyrius) Kliento tapatybės nustatymas.
- 3.3.4. Įstaiga Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu privalo iš jų reikalauti dokumentų ir kitų duomenų, kuriais remiantis Įstaigai būtų suprantama Kliento, kuris yra juridinis asmuo, valdymo struktūra ir veiklos pobūdis.
- 3.3.5. Visais atvejais, kai yra nustatoma Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė, Įstaiga privalo iš Kliento gauti informaciją apie Kliento Dalykinių santykių tikslą ir numatomą pobūdį.
- 3.3.6. Visais atvejais, kai yra nustatoma Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė, Įstaiga privalo tikrinti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę, remdamiesi dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio: oficialiais dokumentais, kuriuose yra asmens fotografija ir (arba) atitinkamas registracijos numeris ir kurie negali būti lengvai kopijuojami arba padirbami (pasas, asmens tapatybės kortelė, juridinio asmens registracijos pažymėjimas, išrašas iš juridinių asmenų registro, notaro patvirtintos dokumentų kopijos ir pan.), kuriuose būtų nurodytas Kliento

vardas, pavardė, asmens kodas ar kita unikali skaitmenų seka, skirta asmeniui identifikuoti, asmens nuotrauka ir (arba) parašas ar pan. (fiziniams asmenims) arba pavadinimas, adresas, kodas, registracijos pažymėjimo numeris, PVM mokėtojo kodas ar pan. (juridiniams asmenims); viešai prieinama informacija ir duomenų bazėmis. Tokiu patikimu ir nepriklausomu šaltiniu Lietuvoje be kita ko laikytina Registrų centro turima informacija, Juridinių asmenų registras, Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistema, negaliojančių asmens dokumentų duomenų bazė. Kai kuriais atvejais reikalingos informacijos (pavyzdžiui, apie Lietuvos Respublikos piliečių dalyvavimą politikoje, ar kitos informacijos) galima ieškoti ir www.google.com paieškos sistemoje, tačiau Įstaiga turi kiek įmanoma kritiškiau įvertinti ten pateikiamos informacijos patikimumą ir naudoti oficialius šaltinius. Tais atvejais, kai naudos gavėjus nustatytas vyresniojo vadovo pareigas einantis fizinis asmuo, kaip nurodyta Taisyklių 2.1.13 punkto A (a) papunktyje, Įstaiga privalo patikrinti vyresniojo vadovo pareigas einančio fizinio asmens tapatybę ir saugoti įrašus apie atliktus veiksmus ir patikrinimo metu iškilusius sunkumus, jeigu tokių buvo.

- 3.3.7. Jeigu pagal Įstaigos nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma maža PP / TF rizika, Įstaiga, atidarydama sąskaitą, gali pradėti Dalykinius santykius su Klientu nepatikrinsi jo tapatybės, jeigu yra gavusi (fizinio asmens atveju) vardą, pavardę, asmens kodą ar (užsieniečiui) gimimo datą arba asmens kodą ar kitą šiam asmeniui suteiktą unikalią simbolių seką, skirtą asmeniui identifikuoti (jeigu yra), leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numerį ir galiojimo laiką, jo išdavimo vietą ir datą, nuotrauką arba (juridinio asmens atveju) pavadinimą, teisinę formą, buveinę (adresą), faktinės veiklos vykdymo adresą, kodą (jeigu toks kodas yra suteiktas), registracijos išrašą ir jo išdavimo datą, ir jeigu užtikrina, kad tokioje sąskaitoje Piniginės operacijos nebus vykdomos iki Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo proceso pabaigos ir kad Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė galutinai bus nustatyta ne vėliau kaip per vieną mėnesį po sąskaitos atidarymo. Visais atvejais Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė turi būti nustatoma prieš Piniginės operacijos atlikimą. Įstaiga, siekdama užtikrinti rizikos, atsirandančios dėl sąskaitų atidarymo galutinai nenustačius Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės, valdymą, nepriims mokėjimų į atidarytą sąskaitą iki galutinio tapatybės nustatymo užbaigimo.

3.4. Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymas, kai tapatybė nustatoma Klientui dalyvaujant fiziškai

- 3.4.1. Šiame skyriuje nurodyti reikalavimai taikomi Įstaigai nustatant Kliento (fizinio asmens) tapatybę, kai ji nustatoma jam dalyvaujant fiziškai.
- 3.4.2. Įstaiga reikalauja iš Kliento (fizinio asmens) Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės asmens tapatybės dokumento arba leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje.
- 3.4.3. Taisyklių 3.4.2 punkte nurodytame dokumente turi būti šie duomenys, patvirtinantys Kliento (fizinio asmens) tapatybę:
- (A) Vardas (vardai);
 - (B) Pavardė (pavardės);
 - (C) Lietuvos Respublikos piliečiui: asmens kodas;
 - (D) Užsieniečiui: gimimo data arba asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti (jeigu yra), leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numeris ir galiojimo laikas, jo išdavimo vieta ir data;
 - (E) Nuotrauka;
 - (F) Parašas (išskyrus atvejus, kai asmens tapatybės dokumente jis neprivalomas);
 - (G) Pilietybė (jeigu asmuo be pilietybės – valstybė, kuri išdavė asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą).

- 3.4.4. Įstaiga nuskenuoja Kliento (fizinio asmens) pateikto šių Taisyklių 3.4.2 punkte nurodyto dokumento puslapius, kuriuose yra šio fizinio asmens nuotrauka ir kiti tapatybei nustatyti reikalingi duomenys.
- 3.4.5. Pradėdamas Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymą, Įstaigos atsakingas darbuotojas privalo:
- (A) Įvertinti, ar Klientas (fizinis asmuo) arba Kliento atstovas (fizinis asmuo) pateikia galiojančius Taisyklių 3.4.2 punkte nurodytus dokumentus;
 - (B) Nustatyti, ar Kliento (fizinio asmens) pateiktuose Taisyklių 3.4.2 punkte nurodytuose dokumentuose yra būtent to Kliento (fizinio asmens) nuotrauka;
 - (C) Įvertinti pateikto Taisyklių 3.4.2 punkte nurodyto dokumento būklę. Atliekant tokį vertinimą ypač didelį dėmesį reikia atkreipti į tai, ar nuotrauka, puslapiai ar įrašai nebuvo keičiami, taisomi ir panašiai);
 - (D) Sužinoti, ar Klientas (fizinis asmuo) pats naudosis Įstaigos paslaugomis, ar jis atstovaus kito asmens interesams;
 - (E) Įsitikinti, ar fizinis arba juridinis asmuo turi reikiamus įgaliojimus veikti Kliento (fizinio asmens) vardu;
 - (F) Patikrinti, ar yra aplinkybių taikyti sustiprintą Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymą. Aplinkybės, kurioms esant turi būti taikomas sustiprintas Kliento tapatybės nustatymas, yra nurodytos šių Taisyklių 4.2 skyriuje.
- 3.4.6. Kliento (fizinio asmens) atstovo (fizinio asmens) tapatybę taip pat privalo būti nustatoma. Kliento (fizinio asmens) atstovo (fizinio asmens) tapatybę nustatoma laikantis šiame skyriuje išdėstytų reikalavimų, taikomų Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymui.
- 3.4.7. Įstaiga, atlikdama Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymą, pateikia jam užpildyti Kliento (fizinio asmens) anketą (šių Taisyklių priedas 19.1.1).
- 3.4.8. Įstaiga, atlikdama Kliento (fizinio asmens) tapatybės nustatymą, pateikia jam užpildyti Kliento (fizinio asmens) atstovo anketą (šių Taisyklių priedas 19.1.2).
- 3.4.9. Kliento (fizinio asmens) atstovas (fizinis asmuo) privalo pateikti jo įgaliojimą atstovauti Klientui (fiziniam asmeniui). Įstaiga privalo patikrinti pateikto įgaliojimo galiojimą (t.y. jį išdavusio asmens teisę išduoti tokį įgaliojimą), įgaliojimo galiojimo laiką, kokius veiksmus atlikti nurodyta įgaliojime.
- 3.4.10. Ant kiekvieno Kliento tapatybę patvirtinančio dokumento kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) Įstaigos darbuotojas, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą.
- 3.4.11. Taisyklių 3.4.9 punkte nurodytas įgaliojimas turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus. Užsienyje išduotas įgaliojimas turi būti legalizuotas arba patvirtintas dokumentų tvirtinimo pažyma (*Apostille*).

3.5. Kliento (juridinio asmens) tapatybės nustatymas, kai tapatybę nustatoma Kliento atstovui dalyvaujant fiziškai

- 3.5.1. Šiame skyriuje nurodyti reikalavimai taikomi Įstaigai nustatant Kliento (juridinio asmens) tapatybę, kai ji nustatoma Kliento (juridinio asmens) atstovui dalyvaujant fiziškai.
- 3.5.2. Įstaiga, nustatydamas Kliento (juridinio asmens) tapatybę, reikalauja jo tapatybę patvirtinančių dokumentų arba šių dokumentų kopijų su notaro liudijimu, patvirtinančių dokumento kopijos tikrumą.

- 3.5.3. Taisyklių 3.5.2 punkte nurodytame dokumente turi būti šie duomenys, patvirtinantys Kliento (juridinio asmens) tapatybę:
- (A) Pavadinimas;
 - (B) Teisinė forma, buveinė (adresas), faktinės veiklos vykdymo adresas;
 - (C) Kodas (jeigu toks kodas yra suteiktas);
 - (D) Registracijos išrašas ir jo išdavimo data.
- 3.5.4. Įstaiga išsaugo šių Taisyklių 3.5.2 punkte nurodyto dokumento originalą arba pateiktą dokumentą nuskenuoja.
- 3.5.5. Klientas (juridinis asmuo) turi pateikti šią informaciją apie juridinio asmens vadovą:
- (A) Vardas, pavardė;
 - (B) Lietuvos Respublikos piliečiui: asmens kodas;
 - (C) Užsieniečiui: gimimo data arba asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti (jeigu yra);
 - (D) Pilietybė (jeigu asmuo be pilietybės, – valstybė, kuri išdavė asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą).
- 3.5.6. Pradėdamas Kliento (juridinio asmens) tapatybės nustatymą, Įstaigos atsakingas darbuotojas privalo:
- (A) Įvertinti, ar Kliento (juridinio asmens) atstovas (fizinis asmuo) pateikia galiojančius Taisyklių 3.4.2 punkte nurodytus dokumentus;
 - (B) Nustatyti, ar Kliento (juridinio asmens) atstovo (fizinio asmens) pateiktuose Taisyklių 3.4.2 punkte nurodytuose dokumentuose yra būtent to atstovo (fizinio asmens) nuotrauka;
 - (C) Įvertinti pateikto Taisyklių 3.4.2 punkte nurodyto dokumento būklę. Atliekant tokį vertinimą ypač didelį dėmesį reikia atkreipti į tai, ar nuotrauka, puslapiai ar įrašai nebuvo keičiami, taisomi ir panašiai);
 - (D) Sužinoti, ar Klientas (juridinis asmuo) pats naudosis Įstaigos paslaugomis, ar jis atstovaus kito asmens interesams;
 - (E) Įsitikinti, ar fizinis arba juridinis asmuo turi reikiamus įgaliojimus veikti Kliento (juridinio asmens) vardu;
 - (F) Patikrinti, ar yra aplinkybių taikyti sustiprintą Kliento (juridinio asmens) tapatybės nustatymą. Aplinkybės, kurioms esant turi būti taikomas sustiprintas Kliento tapatybės nustatymas, yra nurodytos šių Taisyklių 4.2 skyriuje.
- 3.5.7. Įstaiga, atlikdama Kliento (juridinio asmens) tapatybės nustatymą, pateikia jam užpildyti Kliento (juridinio asmens) anketą (šių Taisyklių priedas 19.1.3).
- 3.5.8. Kliento (juridinio asmens) atstovo (fizinio asmens) tapatybė taip pat privalo būti nustatoma. Kliento (juridinio asmens) atstovo (fizinio asmens) tapatybė nustatoma laikantis Taisyklių 3.4 skyriuje išdėstytų reikalavimų. Kliento (juridinio asmens) atstovas turi užpildyti Kliento (juridinio asmens) anketoje esančius duomenis apie save (šių Taisyklių priedas 19.1.3).
- 3.5.9. Kliento (juridinio asmens) atstovas (fizinis asmuo) privalo pateikti jo įgaliojimą atstovauti Klientui

(juridiniam asmeniui). Įstaiga privalo patikrinti pateikto įgaliojimo galiojimą (t.y. jį išdavusio asmens teisę išduoti tokį įgaliojimą), įgaliojimo galiojimo laiką, kokius veiksmus atlikti nurodyta įgaliojime.

- 3.5.10. Taisyklių 3.5.9 punkte nurodytas įgaliojimas turi atitikti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso reikalavimus. Užsienyje išduotas įgaliojimas turi būti legalizuotas arba patvirtintas dokumentų tvirtinimo pažyma (*Apostille*).
- 3.5.11. Ant kiekvieno Kliento tapatybę patvirtinančio dokumento kopijos (jeigu daroma popierinė dokumento kopija) Įstaigos darbuotojas, padaręs dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą.
- 3.5.12. Įstaiga, nustatydamą Klientų – patikos ar į patiką panašios formos subjektų – tapatybę, privalo nustatyti ir patikrinti Naudos gavėjų tapatybę, gaudama informaciją apie patikėtoją, patikėtinį (patikėtinius), patikos saugotoją (saugotojus), Naudos gavėją (gavėjus) ir kitus fizinius asmenis, kurie kontroliuoja patikos ar į patiką panašios formos subjektų valdymą (turėdami tam tikrą nuosavybės teisių dalį ar kitaip kontroliuodami).
- 3.5.13. Įstaiga turi teisę šių Taisyklių 3.4.3, 3.5.3, 3.5.5. punktuose nurodytus Kliento ir Naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingus dokumentus, duomenis ar informaciją gauti tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų ir nereikalauti iš kliento, kad jis pats pateiktų šiuos dokumentus, duomenis ar informaciją, jeigu Klientas Įstaigos dokumentus, duomenis ar informaciją, gautus tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų, patvirtina parašu (įskaitant elektroninį parašą arba kvalifikuotą elektroninį parašą). Įstaiga turi teisę nereikalauti, kad Klientas Įstaigos tiesiogiai iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gautus dokumentus, duomenis ar informaciją patvirtintų parašu, jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informacija nesiskiria nuo anksčiau Kliento parašu patvirtintų dokumentų, duomenų ar informacijos, jeigu iš valstybės informacinių sistemų ar registrų gauti dokumentai, duomenys ar informacija yra apie juridinio asmens vadovą, taip pat jeigu tokie dokumentai, duomenys ar informaciją gauti iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro.

3.6. Naudos gavėjo tapatybės nustatymas

- 3.6.1. Nustatant Kliento tapatybę, visais atvejais privaloma nustatyti Naudos gavėją (gavėjus). Naudos gavėjo nustatymas visais atvejais reiškia fizinio asmens ar fizinių asmenų grupės nustatymą.
- 3.6.2. Nustatydamą Naudos gavėjo tapatybę, kai Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė nustatoma Klientui dalyvaujant fiziškai, privalo pareikalauti iš Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės duomenų.
- 3.6.3. Apie Naudos gavėjo tapatybę turi būti pateikiami šie duomenys:
 - (A) Vardas (vardai);
 - (B) Pavardė (pavardės);
 - (C) Lietuvos Respublikos piliečiui: asmens kodas;
 - (D) Užsieniečiui: gimimo data arba asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti (jeigu yra), leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numeris ir galiojimo laikas, jo išdavimo vieta ir data;
 - (E) Pilietybė (jeigu asmuo be pilietybės – valstybę, kuri išdavė asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą).
- 3.6.4. Informacija apie Naudos gavėją Klientas (fizinis asmuo) pateikia užpildydamas Kliento (fizinio asmens) Naudos gavėjo anketą (šių Taisyklių priedas 19.1.4), o Klientas (juridinis asmuo) šią informaciją pateikia užpildydamas atitinkamas skiltis Kliento (juridinio asmens) anketoje (šių Taisyklių priedas 19.1.3).

- 3.6.5. Įstaiga tikrina Kliento pateiktus dokumentus ir informaciją apie Naudos gavėją, remdamasi dokumentais, duomenimis ar informacija, gautais iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. Tokie Įstaigos veiksmai apima ir prašymą Klientui pačiam nurodyti viešuosius šaltinius, kuriuose informacija apie Naudos gavėją galėtų būti patvirtinta.
- 3.6.6. Pateiktų Naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumą Klientas patvirtina parašu ir antspaudu (jeigu jis antspaudą privalo turėti pagal jo veiklą reguliuojančius teisės aktus).
- 3.6.7. Naudos gavėjo tapatybė turi būti nustatyta iki Kliento tapatybės nustatymo procedūros pabaigos.

3.7. Kliento tapatybės nustatymas nuotoliniu būdu

- 3.7.1. Įstaiga gali nustatyti Kliento tapatybę naudodama elektronines priemones, leidžiančias perduoti tiesioginį vaizdą, kai tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas Kliento veido atvaizdas ir Kliento parodytas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas.
- 3.7.2. Atliekant Kliento tapatybės nustatymą, kai Kliento veido atvaizdas ir Kliento parodytas tapatybės dokumento originalas fiksuojamas tiesioginio videoperdavimo būdu, atliekami šie veiksmai:
- (A) Užfiksuojamas Kliento veido atvaizdas iš priekio (atvaizde turi matytis Kliento veidas ir pečiai, atvaizdas privalo būti aiškiai matomas ir atskiriamas nuo aplinkoje esančių objektų);
 - (B) Asmens tapatybės dokumentas turi būti pakreipiamas kelis kartus, kad būtų galima įsitikinti, kad rodomas dokumentas yra tikras ir originalus;
 - (C) Klientas parodo tapatybės dokumento originalą vienu iš šių būdų:
 - (a) Asmens tapatybės kortelė ar leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje parodomi iš abiejų pusių;
 - (b) Parodant asmens pasą, rodomas dokumento puslapis, kuriame yra šio fizinio asmens nuotrauka bei paso viršelis;
- Kliento veido atvaizdas iš priekio ir tapatybės dokumento originalas tam tikrą laiką turi būti rodomi kartu, kad galima būtų identifikuoti Kliento veidų bruožų tapatumą su jo pateikiamo tapatybės dokumento nuotraukoje fiksuoto asmens veido bruožais.
- 3.7.3. Tiesioginio videoperdavimo metu padaromos Kliento veido atvaizdo ir rodomo tapatybės dokumento nuotraukos;
- 3.7.4. Visi Taisyklių 3.7.2 punkte nurodyti veiksmai atliekami nepertraukiamai, vieno tiesioginio videoperdavimo metu.
- 3.7.5. Atlikus veiksmus, nurodytus Taisyklių 3.7.2 punkte, Klientui paaiškinama, kad pateikdamas duomenis, jis kartu patvirtina ir jų teisingumą.
- 3.7.6. Įstaiga gali pateikti papildomas instrukcijas bei nurodymus Klientui pakeisti veido atvaizdo ar tapatybės dokumento poziciją. Įstaiga turi teisę paprašyti Kliento nuimti galvos ar veido uždangalą, akinius ar kitus objektus, trukdančius tinkamai užfiksuoti Kliento veido atvaizdą.
- 3.7.7. Tiesioginio videoperdavimo metu Kliento tapatybės nustatymo procese gali dalyvauti tik vienas Klientas.
- 3.7.8. Tiesioginis videoperdavimas arba tiesiogiai perduotos nuotraukos privalo būti tokios kokybės, kuri leistų lengvai nuskaityti informaciją iš pateikiamų tapatybės dokumentų ir aiškiai matyti paties asmens bei asmens, atvaizduoto tapatybės dokumento nuotraukoje, bruožus ir nekeltų abejonių, kad tiesioginės vaizdo transliacijos metu dalyvaujančio asmens pateikiamame tapatybės

dokumente yra būtent jo nuotrauka.

- 3.7.9. Kai Kliento veido atvaizdas ir Kliento parodytas tapatybės dokumento originalas fiksuojamas tiesioginio nuotraukos perdavimo būdu, atliekami šie veiksmai:
- (A) nufotografuojamas Kliento veido atvaizdas iš priekio (atvaizde turi matytis Kliento veidas ir pečiai, atvaizdas privalo būti aiškiai matomas ir atskiriamas nuo aplinkoje esančių objektų);
 - (B) atliekamas tiesioginis pateikiamo tapatybės dokumento nuotraukos perdavimas. Fiksuojamos tapatybės dokumento dalys, nurodytos Taisyklių 3.7.2(C) punkte. Įstaiga naudoja specialias programas, aplikacijas ar kitas priemones, kurios užtikrintų, kad nuotraukų atlikimo procesas būtų nepertraukiamas ir kad nuotraukų perdavimas ne realiu laiku būtų neįmanomas.
- 3.7.10. Taisyklių 3.7.9 punkte nurodyti veiksmai atliekami nepertraukiamai ir turi būti vieno Kliento tapatybės nustatymo proceso dalimi.
- 3.7.11. Kliento tapatybės nustatymo procesas privalo būti nutrauktas, jeigu yra bent viena iš šių aplinkybių:
- (A) Vaizdas ar garsas perduodamas ne realiu laiku;
 - (B) Tiesioginis vaizdo perdavimas yra nutraukiamas arba iškyla tiesioginio vaizdo ir (ar) garso perdavimo problemų;
 - (C) Tiesioginio videoperdavimo kokybė neleidžia tiksliai matyti Kliento veido ir (ar) nustatyti Kliento tapatybės iš tapatybės dokumento veido atvaizdo nuotraukos;
 - (D) Tiesioginio videoperdavimo ir garso kokybė yra prasta ir negalima aiškiai girdėti ir suprasti Kliento pateikiamų atsakymų apie jo tapatybę (jeigu taikoma);
 - (E) Kliento tapatybės dokumentas užfiksuojamas laikantis ne visų reikalavimų, nurodytų Taisyklių 3.7.2(C) ir Taisyklių 3.7.9 punktuose;
 - (F) Klientas tinkamai laiku neatlieka veiksmų, kurių prašo Įstaiga;
 - (G) Nustatoma, kad Kliento pateiktas tapatybės dokumentas yra pažeistas, suklastotas ar yra kitų požymių, kurie keltų įtarimą dėl tokio tapatybės dokumento tikrumo (pavyzdžiui, rodoma dokumento kopija). Tokiu atveju Kliento tapatybės nustatymo procesas gali būti tęsiamas ir informacija, reikalinga Kliento ir Naudos gavėjo tapatybei nustatyti, renkama tik siekiant, įvertinti keliamą PP / TF grėsmę, apie tokius atvejus nedelsiant pranešti FNTT;
 - (H) Nustatoma, kad Kliento pateiktas tapatybės dokumentas neatitinka tokiam dokumentui keliamų informacijos turinio reikalavimų;
 - (I) Įstaigai kyla pagrįstų abejonių, kad Klientas, kurio tapatybė yra nustatinėjama, ir pateikto tapatybės dokumento, patvirtinančio Kliento tapatybę, savininkas yra ne tas pats asmuo;
 - (J) Tiesioginio videoperdavimo metu ar tiesioginio nuotraukos perdavimo metu Kliento tapatybės nustatymo procese dalyvauja daugiau nei vienas asmuo;
 - (K) Asmuo nesutinka su tiesioginio vaizdo perdavimu;
 - (L) Jei Klientas ir Įstaiga dėl skirtingų kalbų ar kitų priežasčių negali susikalbėti ar suprasti vienas kito;
 - (M) Įstaiga, įvertinusi PP / TF grėsmę, turi teisę sustabdyti ir nutraukti tapatybės nustatymo

procesą ir dėl kitų aplinkybių.

- 3.7.12. Tuo atveju, kai taikomas tiesioginis vaizdo perdavimas, Įstaiga papildomai reikalauja Kliento atsiųsti jo veido ir asmens tapatybės dokumento nuotraukas. Šis reikalavimas yra papildomas ir nepakeičia / nepaneigia tiesioginio vaizdo perdavimo metu gaunamos informacijos.
- 3.7.13. Įstaiga negali pratęsti ar atnaujinti nutraukto Kliento tapatybės nustatymo proceso ir Kliento tapatybės nustatymas galimas tik pradėjus naują tapatybės nustatymo procesą.
- 3.7.14. Įstaiga privalo:
- (A) Užtikrinti, kad tiesioginis vaizdo perdavimas būtų vykdomas tik esant Kliento sutikimui;
 - (B) Užtikrinti, kad nebūtų galima perduoti vaizdo, kuris padarytas ne realiu laiku. Įstaiga taip pat privalo užtikrinti, kad tapatybės nustatymo procesas būtų vientisas ir Kliento tapatybės nustatymo veiksmai nebūtų atliekami skirtingu metu;
 - (C) Užtikrinti, kad Įstaigos naudojamos priemonės garantuoja aukštos kokybės ir spalvų vaizdo ir (ar) garso, jeigu taikytina, fiksavimą, įrašai būtų lengvai atkuriami ir įrašomi ir jais naudojantis gauti asmeniniai duomenys nebūtų keičiami ar panaudojami kitais tikslais, nesuderinamais su Kliento tapatybės nustatymu;
 - (D) Užtikrinti, kad vidaus kontrolės procedūros ir jų aprašymas apimtų Įstaigos praktikoje naudojamų priemonių aprašymus ir joms taikomus reikalavimus, klausimus, kurie yra užduodami Klientui;
 - (E) Mokyti savo darbuotojus, atsakingus už Kliento tapatybės nustatymą nuotoliniu būdu, kaip naudotis nuotolinio tapatybės nustatymo priemonėmis, ir supažindinti su reikalavimais Klientų tapatybės nustatymui nuotoliniu būdu;
 - (F) Įsitikinti, kad naudojamos nuotolinio tapatybės nustatymo priemonės atitinka FNITD direktoriaus 2016-11-30 įsakymą Nr. V-314;
 - (G) Užtikrinti asmens duomenų, skirtų Kliento tapatybės nustatymui nuotoliniu būdu duomenų saugumą, apsaugoti Kliento duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo, pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme įtvirtintus reikalavimus.
- 3.7.15. Įstaiga, nustatydamas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę Klientui fiziškai nedalyvaujant, turi Taisyklių 3.5.13. punkte nurodytas teises.
- 3.7.16. Kliento tapatybės nustatymo proceso metu padaryti vaizdo įrašai ir nuotraukos, saugomos Įstaigoje, privalo turėti žymą, kurioje būtų nurodytas Kliento vardas, pavardė, asmens kodas, IP adresas (jeigu Klientas tapatybės nustatymo procesui naudojami kompiuteriniai įrankiai), iš kurio Klientas kreipėsi nustatant jo tapatybę, bei vaizdo įrašo ar nuotraukos užfiksavimo data.
- 3.7.17. Įstaiga, šiame skyriuje nurodytu būdu atlikdama Kliento tapatybės nustatymą, bet kuriuo atveju turi laikytis šių Taisyklių 3 skyriuje išvardintų reikalavimų bei surinkti Taisyklėse nustatytą informaciją apie Klientą ir Naudos gavėją.

3.8. Politikoje dalyvaujančių asmenų nustatymas

- 3.8.1. Įstaiga privalo nustatyti, ar Klientas ir Naudos gavėjas yra PEP.
- 3.8.2. Siekdama nustatyti, ar Klientas ir Naudos gavėjas yra PEP, Įstaiga, atlikdama Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę, atlieka šiuos veiksmus:
- (A) Pateikia anketą, (šių Taisyklių priedas 19.1.3 ir priedas 19.1.4), kurioje prašoma Kliento ar

jo atstovo nurodyti informaciją apie Kliento ir Naudos gavėjo dalyvavimą politikoje;

(B) Iš Kliento ir jo atstovo gautą informaciją patikrina prieinamose duomenų bazėse. Įstaiga tokį patikrinimą atlieka Jumio ar W2 Global data duomenų bazėje.

3.8.3. Įstaiga periodiškai tikrina duomenų bazėse informaciją apie Klientų ir Naudos gavėjų dalyvavimą politikoje, bet ne rečiau nei vieną kartą per metus.

3.9. Kliento (finansų įstaigos) tapatybės nustatymas

3.9.1. Nustatant Kliento (finansų įstaigos arba finansų įstaigos, registruotos kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, nustačiusioje Įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi) tapatybę neprivalo taikyti šių Taisyklių 3.2.1(A), 3.2.1(B), 3.2.1(E), 3.3.1, 3.3.2, 3.3.5, 3.3.6, 3.10.1 ir 8.2 punktuose išdėstytų reikalavimų.

3.10. Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo informacijos atnaujinimas

3.10.1. Įstaiga privalo nuolat peržiūrėti ir atnaujinti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateiktus dokumentus, duomenis ar informaciją siekdama užtikrinti dokumentų, duomenų ar informacijos tinkamumą ir aktualumą.

3.10.2. Įstaiga Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonės privalo taikyti ne tik naujiems, bet ir esamiems Klientams, atsižvelgdami į rizikos lygį, iškilus naujoms aplinkybėms ar atsiradus naujai informacijai, susijusiai su Kliento, Naudos gavėjo rizikos lygio nustatymu, jų tapatybės informacija, jų veikla ir kitomis reikšmingomis aplinkybėmis.

3.10.3. Įstaiga privalo nuolat peržiūrėti ir atnaujinti:

(A) Duomenis apie Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu surinktą informaciją. Nustatant duomenų atnaujinimo periodiškumą būtina remtis rizika pagrįstu vertinimu;

(B) Didesnės rizikos grupei priskirtų Klientų Dalykinių santykių stebėsenos metu gautą informaciją.

3.10.4. Atliekant informacijos atnaujinimą, turi būti imamasi šiose Taisyklėse numatytų veiksmų tapatybei nustatyti, taip pat, atsižvelgiant į Dalykinių santykių stebėsenos metu surinktą informaciją, gali būti prašoma papildomos informacijos (pvz., paaiškinti konkrečių Kliento lėšų gaunamų lėšų kilmę).

3.10.5. Didesnės rizikos grupei priskirtų Klientų informacija turi būti atnaujinama periodiškai, tačiau ne rečiau kaip kartą per pusę metų. Jeigu praėjus šiam laikotarpiui Klientas nėra aktyvus (t.y. neturi aktyvių paslaugų), apie tokį Klientą informacija atnaujinama iškart jam vėl pradėjus naudotis Įstaigos paslaugomis.

3.10.6. Įprastos rizikos grupei priskirtų Klientų informacija turi būti atnaujinama periodiškai, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus. Jeigu praėjus šiam laikotarpiui Klientas nėra aktyvus (t.y. neturi aktyvių paslaugų), apie tokį Klientą informacija atnaujinama iškart jam vėl pradėjus naudotis Įstaigos paslaugomis.

3.10.7. Mažesnės rizikos grupei priskirtų Klientų informacija turi būti atnaujinama periodiškai, tačiau ne rečiau kaip kartą per du metus. Jeigu praėjus šiam laikotarpiui Klientas nėra aktyvus (t.y. neturi aktyvių paslaugų), apie tokį Klientą informacija atnaujinama iškart jam vėl pradėjus naudotis Įstaigos paslaugomis.

3.11. Pervedant lėšas pateikiama informacija apie mokėtojus ir gavėjus

- 3.11.1. Šiame skyriuje nustatytos taisyklės dėl pervedant lėšas pateikiamos informacijos apie mokėtojus ir gavėjus įgyvendinant 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/847 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1781/2006, reikalavimus.
- 3.11.2. Šis skyrius taikomas lėšų pervedimams bet kuria valiuta, kuriuos siunčia arba gauna įstaiga.
- 3.11.3. Šiame skyriuje išdėstyti reikalavimai netaikomi 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/847 dėl informacijos, teikiamos pervedant lėšas, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1781/2006 2 straipsnio 2-4 dalyse nurodytais atvejais.
- 3.11.4. Įstaiga, veikianti kaip mokėjimo paslaugų teikėja, užtikrina, kad pervedant lėšas būtų pateikiama ši informacija apie mokėtoją:
- (A) Mokėtojo vardas ir pavardė (pavadinimas);
 - (B) Mokėtojo mokėjimo sąskaitos numeris ir
 - (C) Mokėtojo adresas, oficialaus asmens dokumento numeris, Kliento identifikacinis numeris arba gimimo data ir vieta.
- 3.11.5. Įstaiga užtikrina, kad pervedant lėšas būtų pateikiama ši informacija apie gavėją:
- (A) Gavėjo vardas ir pavardė (pavadinimas);
 - (B) Gavėjo mokėjimo sąskaitos numeris.
- 3.11.6. Tuo atveju, kai pervedimas atliekamas ne iš mokėjimo sąskaitos arba ne į mokėjimo sąskaitą, įstaiga užtikrina, kad pervedant lėšas būtų pateikiamas unikalus operacijos atpažinties kodas, o ne mokėjimo sąskaitos numeris (-iai).
- 3.11.7. Prieš pervesdama lėšas, įstaiga patikrina, ar Taisyklių 3.11.4 punkte nurodyta informacija yra tiksliai, remdamasis dokumentais, duomenimis arba informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio. Šis patikrinimas laikomas atliktu, kai:
- (A) Mokėtojo tapatybė patikrinta vadovaujantis šių Taisyklių nuostatomis (Klientui dalyvaujant fiziškai arba nuotoliniu būdu) ir to patikrinimo metu gauta informacija saugoma pagal šiose Taisyklėse išdėstytus reikalavimus informacijos saugojimui; arba
 - (B) Atliekamas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo informacijos atnaujinimas.
- 3.11.8. Kai visi mokėjimo grandinėje dalyvaujantys mokėjimo paslaugų teikėjai yra įsisteigę Europos Sąjungoje, pervedant lėšas pateikiamas tik mokėtojo ir gavėjo mokėjimo sąskaitos numeris arba Taisyklių 3.11.6 punkto atveju, unikalus operacijos atpažinties kodas. Šiame punkte nurodyta pateikiama informacija turi būti papildyta Reglamento (ES) Nr. 260/2012 nustatytais informavimo reikalavimams, jeigu konkretaus mokėjimo atveju reglamentas yra taikytinas.
- 3.11.9. Nepriklausomai nuo Taisyklių 3.11.8 punkto, įstaiga per tris darbo dienas nuo gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjo arba tarpinio mokėjimo paslaugų teikėjo prašymo pateikti informaciją gavimo dienos pateikia:
- (A) Kai pervedamų lėšų suma viršija 1 000 eurų, nepriklausomai nuo to, ar pervedimas susijęs su viena operacija ar keliomis operacijomis, kurios yra Susijusios operacijos – informaciją apie mokėtoją arba gavėją pagal Taisyklių 3.11.4 ir 3.11.5 punktus;
 - (B) Kai pervedamų lėšų suma neviršija 1 000 eurų arba mažesnė ir nėra pagrindo manyti, kad

ji susijusi su kitais lėšų pervedimais, kurie kartu su tuo pervedimu viršytų 1 000 eurų, bent mokėtojo ir gavėjo vardus ir pavardes (pavadinimus) ir mokėtojo ir gavėjo mokėjimo sąskaitos numerius arba unikalų operacijos atpažinties kodą (Taisyklių 3.11.6 punkte nurodytu atveju).

- 3.11.10. Taisyklių 3.11.7 punktas nėra taikomas Taisyklių 3.11.9(B) punkte nurodyto lėšų pervedimo atveju ir Įstaiga neprivalo patikrinti informacijos apie mokėtoją, nebent Įstaiga lėšas, kurios turi būti pervestos, gavo grynaisiais pinigais arba anonimiškais elektroniniais pinigais, arba turi pagrįstų priežasčių įtarti PP / TF.
- 3.11.11. Jeigu vienas mokėtojas atlieka paketinės rinkmenos pervedimą, kai gavėjų mokėjimo paslaugų teikėjai yra įsisteigę ne Europos Sąjungos teritorijoje, Taisyklių 3.11.4 punktas netaikomas sugrupuotiems atskiriems pervedimams, su sąlyga, kad paketinėje rinkmenoje yra Taisyklių 3.11.4 punkte, 3.11.5 punkte ir 3.11.6 punkte nurodyta informacija ir kad ta informacija yra patikrinta pagal Taisyklių 3.11.7 punktą, ir kad su atskirais pervedimais yra nurodytas mokėtojo mokėjimo sąskaitos numeris arba, kai taikomas Taisyklių 3.11.6 punktas, unikalus operacijos atpažinties kodas.
- 3.11.12. Kai gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ne Europos Sąjungos teritorijoje, pervedant 1 000 eurų neviršijančias lėšų sumas, jei nėra pagrindo manyti, kad jos yra susijusios su kitais lėšų pervedimais, kurie kartu su tuo pervedimu viršytų 1 000 eurų sumą, pateikiama ši informacija:
- (A) Mokėtojo ir gavėjo vardai ir pavardės (pavadinimai); ir
 - (B) Mokėtojo ir gavėjo mokėjimo sąskaitos numeriai arba, kai taikomas Taisyklių 3.11.6 punktas, unikalus operacijos atpažinties kodas.
- 3.11.13. Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas, taiko procedūras, kuriomis galėtų nustatyti, ar pranešimų arba mokėjimo ir atsiskaitymo sistemos, naudojamos atlikti lėšų pervedimą, laukai, kuriuose pateikiama informacija apie mokėtoją ir gavėją, yra užpildyti naudojant simbolius arba kitas įvesties priemones, leidžiamus naudoti toje sistemoje.
- 3.11.14. Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas, įgyvendina procedūras, įskaitant atitinkamais atvejais ex post stebėseną arba stebėseną realiuoju laiku, kuriomis galėtų nustatyti, ar Įstaiga gauna šiame skyriuje nurodytą informaciją apie mokėtoją ir gavėją.
- 3.11.15. 1 000 eurų sumą viršijančių lėšų pervedimo atveju, nepriklausomai nuo to, ar pervedimas susijęs su viena operacija ar keliomis operacijomis, kurios atrodo tarpusavyje susijusios, prieš įskaitant lėšas į gavėjo mokėjimo sąskaitą arba suteikiant galimybę gavėjui naudotis lėšomis, Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas patikrina, ar Taisyklių 3.11.14 punkte nurodyta informacija apie gavėją yra tiksli, remdamasis dokumentais, duomenimis arba informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio.
- 3.11.16. 1 000 eurų sumos neviršijančių lėšų pervedimų atveju, jei nėra pagrindo manyti, kad tos lėšos yra susijusios su kitais lėšų pervedimais, kurie kartu su aptariamu pervedimu viršytų 1 000 eurų sumą, Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėja, neprivalo patikrinti, ar informacija apie gavėją yra tiksli, nebent Įstaiga lėšas gauna Grynaisiais pinigais arba anonimiškais elektroniniais pinigais arba turi pagrįstų priežasčių įtarti PP / TF.
- 3.11.17. Taisyklių 3.11.15 ir 3.11.16 punktuose nurodytas patikrinimas laikomas atliktu, kai:
- (A) Gavėjo tapatybė patikrinta vadovaujantis šių Taisyklių nuostatomis (Klientui dalyvaujant fiziškai arba nuotoliniu būdu) ir to patikrinimo metu gauta informacija saugoma pagal šiose Taisyklėse išdėstytus reikalavimus informacijos saugojimui; arba
 - (B) Atliekamas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo informacijos atnaujinimas.
- 3.11.18. Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėja įgyvendina veiksmingas rizika

grindžiamas procedūras, kad galėtų nustatyti, ar neturint reikalaujamos išsamios informacijos apie mokėtoją ir gavėją atlikti, atmesti ar sustabdyti lėšų pervedimą, ir galėtų imtis atitinkamų tolesnių veiksmų.

- 3.11.19. Kai gavusi lėšų pervedimą Įstaiga sužino, kad šiame skyriuje nurodytos informacijos nėra, arba ji yra neišsami arba ji nėra pateikta naudojant simbolius ar kitas įvesties priemones, leidžiamus naudoti pranešimų arba mokėjimo ir atsiskaitymo sistemoje, Įstaiga atmeta pervedimą arba, atsižvelgdama į riziką, prieš įskaitydama lėšas į gavėjo mokėjimo sąskaitą ar suteikdamas galimybę gavėjui naudotis lėšomis arba tai atlikusi paprašo pateikti reikalaujamą informaciją apie mokėtoją ir gavėją.
- 3.11.20. Kai mokėjimo paslaugų teikėjas pakartotinai nepateikia reikalaujamos informacijos apie mokėtoją arba gavėją, Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėja, imasi veiksmų, kurie iš pradžių gali apimti įspėjimų teikimą ir terminų nustatymą, prieš atmesdama visus būsimus to mokėjimo paslaugų teikėjo lėšų pervedimus arba apribodama ar nutraukdama savo verslo santykius su tuo mokėjimo paslaugų teikėju.
- 3.11.21. Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja, užtikrina, kad visa informacija apie mokėtoją ir gavėją, gauta su lėšų pervedimu, būtų išsaugoma kartu su pavedimu.
- 3.11.22. Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja, įgyvendina veiksmingas procedūras, skirtas nustatyti, ar pranešimų arba mokėjimo ir atsiskaitymo sistemų, naudojamų atlikti lėšų pervedimą, laukai, kuriuose pateikiama informacija apie mokėtoją ir gavėją, yra užpildyti naudojant simbolius arba kitas įvesties priemones, leidžiamus naudoti toje sistemoje.
- 3.11.23. Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja, įgyvendina veiksmingas procedūras, atitinkamais atvejais įskaitant ex post stebėseną arba stebėseną realiuoju laiku, kuriomis galėtų nustatyti, ar apie mokėtoją arba gavėją trūksta šios informacijos:
- (A) Lėšų pervedimų, kai mokėtojo ir gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjai yra įsisteigę Europos Sąjungos teritorijoje, atveju šių Taisyklių 3.11.8–3.11.16 punktuose nurodytos informacijos apie mokėtoją ir gavėją;
 - (B) Lėšų pervedimų, kai mokėtojo arba gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ne Europos Sąjungos teritorijoje, atveju trūksta šių Taisyklių 3.11.4 punkte ir 3.11.5 punkte punktuose nurodytos informacijos;
 - (C) Paketinio pervedimo, kai mokėtojo arba gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas yra įsisteigęs ne Sąjungos teritorijoje, atveju trūksta šių Taisyklių 3.11.4 punkte ir 3.11.5 punkte punktuose nurodytos informacijos apie tą paketinį pervedimą.
- 3.11.24. Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja, privalo taikyti rizika grindžiamas procedūras, kad nustatytų, ar atlikti, atmesti ar sustabdyti lėšų pervedimą, kai trūksta reikalaujamos informacijos apie mokėtoją ir gavėją, ir imtųsi atitinkamų tolesnių veiksmų.
- 3.11.25. Kai gavusi lėšų pervedimą Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja, sužino, kad informacijos trūksta arba ji nėra pateikta naudojant simbolius arba kitas įvesties priemones, leidžiamus naudoti pranešimų arba mokėjimo ir atsiskaitymo sistemoje, ji atmeta pervedimą arba, atsižvelgdama į riziką, prieš perduodamas vykdyti lėšų pervedimą arba tai atlikusi paprašo reikalaujamos informacijos apie mokėtoją ir gavėją.
- 3.11.26. Kai mokėjimo paslaugų teikėjas pakartotinai nepateikia reikalaujamos informacijos apie mokėtoją arba gavėją, Įstaiga, veikdama kaip tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja imasi veiksmų, kurie iš pradžių gali apimti įspėjimų teikimą ir terminų nustatymą, prieš atmesdama visus būsimus to mokėjimo paslaugų teikėjo lėšų pervedimus arba apribodamas ar nutraukdama savo verslo santykius su tuo mokėjimo paslaugų teikėju.
- 3.11.27. Įstaiga, veikdama kaip gavėjo mokėjimo paslaugų teikėja arba tarpinė mokėjimo paslaugų teikėja,

praneša apie tokį informacijos nepateikimo atvejį ir priemones, kurių imtasi, FNTT.

3.12. Asmens duomenų tvarkymas

- 3.12.1. Šiose Taisyklėse nurodyti Kliento, atliekančio Pinigines operacijas ir sandorius, jo atstovo ir Naudos gavėjo asmens duomenys šiose Taisyklėse nurodytais atvejais pateikiami ir tvarkomi:
- (A) Pranešant ar teikiant informaciją FNTT;
 - (B) Įstaigai nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę;
 - (C) Įstaigai tvarkant informaciją Taisyklių 14 skyriuje nustatytais atvejais.
- 3.12.2. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu bei 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu.
- 3.12.3. Draudžiama keisti informacija su finansų įstaigomis ir kitais įpareigotaisiais subjektais, institucijomis ir kitais asmenimis iš Trečiosios valstybės, jeigu dėl to yra priimtas atskiras Europos Komisijos sprendimas.
- 3.12.4. Duomenų subjektas, kurio asmens duomenys tvarkomi PP / TF prevencijos tikslais, neturi teisės susipažinti su įstatymo pagrindais FNTT arba kitai priežiūros institucijai pateiktais jo asmens duomenimis.

4. SUSTIPRINTAS TAPATYBĖS NUSTATYMAS

4.1. Bendrosios nuostatos

- 4.1.1. Sustiprintas Kliento tapatybės nustatymas atliekamas taikant papildomas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemones.
- 4.1.2. Įstaiga privalo skirti ypatingą dėmesį bet kokiai PP / TF grėsmei, galinčiai kilti dėl bet kokio pobūdžio gaminių, produktų, kitokių žmogaus darbo rezultatų, teikiamų paslaugų naudojimo ar vykdomų sandorių, kai siekiama nuslėpti Kliento ar Naudos gavėjo tapatybę (linkstama į anonimiškumą), taip pat dėl Dalykinių santykių ar sandorių su Klientu, kurio tapatybė nebuvo nustatyta jam dalyvaujant fiziškai, ir prireikus nedelsdami imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias Turtą panaudoti PP / TF.

4.2. Sustiprinto tapatybės nustatymo taikymo atvejai

- 4.2.1. Sustiprintas tapatybės nustatymas turi būti atliekamas esant šioms aplinkybėms:
- (A) Kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su politiškai pažeidžiamais (paveikiamais) asmenimis;
 - (B) kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su Europos Komisijos nustatytose didelės rizikos trečiojoje valstybėje gyvenančiais fiziniais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis. Įvertinus riziką, sustiprinto Kliento tapatybės nustatymo priemonės neprivalo

būti taikomis Europos Sąjungoje įsisteigusią finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų filialams ar potronuojamosioms įmonėms, kuriuose jie turi daugumą akcijų ir kurie yra Europos Komisijos nustatytoje didelės rizikos trečiosiose valstybėse, jeigu tie filialai ar potronuojamosios įmonės laikosi visos grupės nustatytų reikalavimų, lygiaverčių šio Įstatymo reikalavimams;

- (C) Kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su pagal Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su PP / TF skelbiamus valstybių, turinčių rimtų trūkumų dėl PP / TF prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo, sąrašus nustatytoje didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenančiais fiziniiais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis;
- (D) Jeigu pagal Įstaigos nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma didesnė PP / TF rizika.

4.3. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės PEP atveju (Error! Reference source not found. p unktas)

4.3.1. Atlikdama sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą, kai sandoriai ar Dalykiniai santykiai atliekami su PEP, Įstaiga privalo:

- (A) Nustatyti ir įdiegti vidines procedūras, kurių pagrindu nustatoma, ar Klientas ir Naudos gavėjas yra PEP. Šios procedūros yra aprašytos šių Taisyklių 3.8 skyriuje;
- (B) Gauti Vyresniojo vadovo pritarimą Dalykiniams santykiams su tokiais Klientais užmegzti ar tęsti Dalykinius santykius su Klientais, kai jie tampa PEP;
- (C) Imtis atitinkamų priemonių Turto ir lėšų, susijusių su Dalykiniais santykiais arba sandoriu, šaltiniui nustatyti;
- (D) Vykdyti sustiprintą nuolatinę Dalykinių santykių su PEP stebėseną. Šios priemonės yra aprašytos šių Taisyklių 8.4 skyriuje.

4.3.2. Įstaiga turi teisę gauti iš Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos turimus asmenų, kurie dalyvauja politikoje ir kuriems patikėtos Svarbios viešosios pareigos Lietuvos Respublikoje, kurie teisės aktų nustatyta tvarka turi prievolę deklaruoti savo viešus bei privačius interesus ir kurių deklaracijų duomenys yra vieši, privačių interesų deklaracijų duomenis.

4.3.3. Kai PEP nustoja eiti Svarbias viešąsias pareigas, Įstaiga ne trumpesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį privalo toliau atsižvelgti į to asmens tebekeliamą riziką ir taikyti tinkamas pagal rizikos lygį pritaikytas priemones tol, kol nustatoma, kad tas asmuo nebekelia PEP būdingos rizikos.

4.4. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės Europos Komisijos nurodytais atvejais (4.2.1(A) punktas)

4.4.1. Taikydama sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą Europos Komisijos didelės rizikos trečiosiose valstybėse gyvenantiems fiziniams asmenims ar ten įsteigtiems juridiniams asmenims, Įstaiga privalo:

- (A) Gauti papildomos informacijos apie klientą ir naudos gavėją;
- (B) Gauti papildomos informacijos apie numatomą verslo santykių pobūdį;
- (C) Gauti informacijos apie kliento ir naudos gavėjo lėšų ir turto šaltinį;
- (D) Gauti informacijos apie numatomų ir įvykdytų sandorių priežastis;
- (E) Gauti Vyresniojo vadovo pritarimą Dalykiniams santykiams su šiais Klientais užmegzti ar tęsti Dalykinius santykius su šiais Klientais;
- (F) Vykdyti sustiprintą nuolatinę Dalykinių santykių su šiais Klientais stebėseną, padidindama taikomų kontrolės priemonių skaičių ir terminus ir atrinkdami sandorių, kuriems reikės tolesnio ištyrimo, tipus;

- (G) Užtikrinti, kad pirmasis Kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos to Kliento sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje Įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingos institucijos prižiūri, kaip šių reikalavimų laikosi.

4.5. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės FAFT nurodytais atvejais

- 4.5.1. Taikydami sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą tais atvejais, kai sandoriai ar dalykiniai santykiai atliekami su pagal FAFT skelbiamuose valstybių, turinčių rimtų trūkumų dėl PP / TF prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo, sąrašus nustatytose didelės rizikos trečiojoje valstybėje gyvenančiais fiziniiais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis, bei tais atvejais, kai pagal Įstaigos nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma didesnė PP / TF rizika, Įstaiga savo nuožiūra imasi vienos ar kelių papildomų Kliento ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių kylančiais rizikai mažinti ir privalo:
- (A) Gauti vyresniojo vadovo pritarimą dalykiniams santykiams su šiais Klientais užmegzti ar tęsti dalykinius santykius su šiais Klientais;
 - (B) Imtis atitinkamų priemonių turto ir lėšų, susijusių su dalykiniais santykiais arba sandoriu, šaltiniui nustatyti;
 - (C) Vykdyti sustiprintą nuolatinę dalykinių santykių stebėseną.

4.6. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės didesnės PP / TF rizikos atvejais (4.2.1(B) punktas)

- 4.6.1. Tais atvejais, kai pagal Įstaigos nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma didesnė PP / TF rizika, Įstaiga, vadovaudamasi šiame skyriuje nurodytomis procedūromis, savo nuožiūra imasi vienos ar kelių papildomų Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo priemonių kylančiais rizikai mažinti ir privalo:
- (A) Gauti Įstaigos valdybos nario, paskirto atsakingu už PP / TF prevencijos priemonių įgyvendinimą, arba jo paskirto kito Vyresniojo vadovo pritarimą Dalykiniams santykiams su šiais Klientais užmegzti ar tęsti Dalykinius santykius su šiais Klientais;
 - (B) Imtis atitinkamų priemonių Turto ir lėšų, susijusių su Dalykiniais santykiais arba sandoriu, šaltiniui nustatyti;
 - (C) Vykdyti sustiprintą nuolatinę Dalykinių santykių su šiais Klientais stebėseną. Šios priemonės yra aprašytos šių Taisyklių 8.4 skyriuje.

4.7. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais (4.2.1(C) punktas)

- 4.7.1. Sustiprinto tapatybės nustatymo priemonės turi būti taikomos tokiais atvejais Europos priežiūros institucijų paskelbtose gairėse nurodytais atvejais.
- 4.7.2. Įstaiga atlieka gairėse nurodyti rizikos faktorių analizę ir įvertina, ar konkretaus Kliento atveju yra pagrindas taikyti sustiprintą tapatybės nustatymą.

5. SUPAPRASTINTAS TAPATYBĖS NUSTATYMAS

5.1. Bendrosios nuostatos

- 5.1.1. Supaprastintas Kliento tapatybės nustatymas gali būti atliekamas, jeigu pagal Įstaigos nustatytas rizikos vertinimo ir valdymo procedūras nustatoma maža PP / TF rizika. Šios rizikos vertinimo ir valdymo procedūros yra aprašytos Taisyklių 6.3 skyriuje.

- 5.1.2. Supaprastintas Kliento tapatybės nustatymas gali būti atliekamas tik tada, kai atliekant arba atlikus supaprastintą Kliento tapatybės nustatymą yra vykdoma Kliento Dalykinių santykių stebėseną ir yra galimybė nustatyti įtartinas operacijas ar sandorius.
- 5.1.3. Jeigu vykdant nuolatinę Kliento Dalykinių santykių stebėseną nustatoma, kad PP / TF rizika nebėra maža, Įstaiga privalo imtis šių Taisyklių 3 skyriuje nustatytų priemonių ir nustatyti bei patikrinti ir Kliento, ir Naudos gavėjo tapatybę.
- 5.1.4. Supaprastintas Kliento tapatybės nustatymas negalimas, jeigu yra šių Taisyklių 4.2 skyriuje nurodytos aplinkybės, kai būtina atlikti sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą.

5.2. Supaprastinto tapatybės nustatymo taikymo atvejai

- 5.2.1. Nustačius mažą PP / TF riziką, supaprastintas tapatybės nustatymas gali būti atliekamas šiais atvejais:
- (A) Bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti vienos ar kelių Europos Sąjungos valstybių narių reguliuojamose rinkose, ir kitoms užsienio valstybių bendrovėms, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir kurioms yra taikomi Europos Sąjungos teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą;
 - (B) Viešojo administravimo subjektams;
 - (C) Elektroninių pinigų atvejais, kai per kalendorinius metus išleistų elektroninių pinigų bendrai vertei taikoma 1 000 eurų arba ją atitinkančios sumos užsienio valiuta riba, išskyrus atvejus, kai tais pačiais kalendoriniais metais elektroninių pinigų turėtojo prašymu išperkama 500 eurų arba ją atitinkanti suma užsienio valiuta ar didesnė suma grynaisiais pinigais;
 - (D) Klientui, jeigu Klientas yra finansų įstaiga, kuriai taikomas Įstatymas, arba finansų įstaiga, registruota kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje Įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi, taip pat jeigu tarptautinės organizacijos šioje valstybėje nustatė žemą korupcijos lygį;
 - (E) Mokėjimo inicijavimo ir sąskaitos informacijos paslaugų atvejais, kai teikiant šias paslaugas yra prieinami šių Taisyklių 3.4.3., 3.5.3. ir 3.5.5. punktuose nurodyti Kliento duomenys ir duomenys apie Kliento turimą mokėjimo sąskaitą, atidarytą Europos Sąjungos valstybės narės mokėjimo paslaugų teikėjo įstaigoje.

5.3. Supaprastinto tapatybės nustatymo priemonės

- 5.3.1. Taikydama supaprastintą Kliento tapatybės nustatymą, Įstaiga, nustatydami Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę, gali nukrypti nuo šių Taisyklių 3.3–3.10 skyrių nuostatų ir privalo tik:
- (B) Kliento (fizinio asmens) atveju:
 - (a) Gauti Kliento (Lietuvos Respublikos fizinio asmens) vardą, pavardę, asmens kodą;
 - (b) Gauti Kliento (užsieniečio fizinio asmens) vardą, pavardę, gimimo datą (jeigu yra – asmens kodą ar kitą šiam asmeniui suteiktą unikalią simbolių seką, skirtą asmeniui identifikuoti), leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numerį ir galiojimo laiką, jo išdavimo vietą ir datą;
 - (C) Kliento (juridinio asmens) atveju:
 - (a) Gauti Kliento (juridinio asmens) pavadinimą, teisinę formą, buveinę (adresą), faktinės veiklos vykdymo adresą, kodą (jeigu toks kodas yra suteiktas);

- (D) Užtikrinti, kad pirmasis Kliento mokėjimas būtų atliekamas iš kredito įstaigoje turimos sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Trečiojoje valstybėje, nustačiusioje Įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi.

5.4. Supaprastinto tapatybės nustatymo priemonės Europos priežiūros institucijų nurodytais atvejais

- 5.4.1. Supaprastinto tapatybės nustatymo priemonės gali būti taikomos Europos priežiūros institucijų paskelbtose gairėse nurodytais atvejais.
- 5.4.2. Įstaiga atlieka gairėse nurodytų rizikos faktorių analizę ir įvertina, ar konkretaus Kliento ar produkto atveju yra pagrindas taikyti sustiprintą tapatybės nustatymą.

6. RIZIKOS VERTINIMAS

6.1. Bendrosios nuostatos

- 6.1.1. PP / TF rizikai vertinti Įstaiga turi įdiegti rizikos vertinimu pagrįstą metodą. Šis įdiegtas metodas turi padėti Įstaigai veiksmingai valdyti patiriamą PP / TF riziką.
- 6.1.2. Įstaiga privalo įvertinti PP / TF rizikas, susijusias su naujų paslaugų ir produktų įdiegimu, naujų (besivystančių) technologijų panaudojimu versle. Toks rizikos įvertinimas turi būti atliekamas prieš pradėdant teikti naujas paslaugas, siūlant naujus produktus, ketinant naudotis naujomis (besivystančiomis) technologijomis, o remiantis tokio įvertinimo išvadomis, turi būti parenkamos atitinkamos priemonės minėtoms rizikoms švelninti ir valdyti.

6.2. Didesnė PP / TF rizika

- 6.2.1. Nustatydama, ar egzistuoja didesnė PP / TF rizika, Įstaiga vertina bent šiuos veiksnius:

- (A) Kliento požymius:
- (a) Dalykinių santykių užmezgimo metu Klientas ar jo atstovas vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti, slepia Naudos gavėjo tapatybę ar vengia pateikti informaciją, reikalingą Naudos gavėjo tapatybei nustatyti, pateikia dokumentus, keliančius abejonių dėl jų tikrumo, autentiškumo ir pan.;
 - (b) Iš Kliento sudėtinga gauti informacijos ar dokumentų, reikalingų Dalykinių santykių stebėsenai vykdyti: su Klientu susisiekti yra sudėtinga, dažnai keičiasi jo gyvenamoji vieta, kontaktinė informacija; Kliento ar jo atstovo pateiktu telefono numeriu niekas neatsiliepia arba jis nuolat yra išjungtas; kreipiantis elektroninio pašto adresu, Klientas ar jo atstovas neatsako;
 - (c) Klientas negali atsakyti į užduodamus klausimus apie jo vykdomą / planuojamą finansinę veiklą, jos pobūdį, elgiasi pernelyg nervingai;
 - (d) Klientas pareiškia norą uždaryti sąskaitą, paprašytas pateikti informaciją, reikalingą jo dalykinių santykių stebėsenai;
 - (e) Įstaigos prašomas Klientas atsisako pateikti duomenis apie į sąskaitą įneštą arba mėginamą įnešti grynujų pinigų kilmę ir (arba) pagrįsti ją atitinkamais dokumentais;
 - (f) vienas asmuo yra kelių įmonių direktorius ar naudos gavėjas;

- (g) Kliento ar jo atstovo adresu registruota keletas įmonių;
 - (h) Kliento Dalykiniai santykiai vykdomi neįprastomis aplinkybėmis be akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo;
 - (i) Kliento piniginės operacijos ar sandoriai neatitinka Kliento steigimo dokumentuose nurodytų veiklos rūšių ar įprasto bendradarbiavimo su finansų įstaiga ar kitu subjektu.
 - (j) Klientas gyvena Trečiojoje valstybėje;
 - (k) Juridiniai asmenys ar juridinio asmens statuso neturintys subjektai vykdo asmeninės turto valdymo įmonės veiklą;
 - (l) Bendrovė turi formalių akcininkų, veikiančių už kitą asmenį, arba pareikštinės formos akcijų;
 - (m) Versle vyrauja Grynieji pinigai;
 - (n) Juridinio asmens nuosavybės ir kontrolės struktūra atrodo neįprasta arba pernelyg sudėtinga atsižvelgiant į juridinio asmens veiklos pobūdį;
- (B) Produkto, paslaugos, sandorio ar paslaugų teikimo kanalo požymius:
- (a) Privati bankininkystė;
 - (b) Produktas ar sandoris gali sudaryti palankias sąlygas anonimiškumui;
 - (c) Mokėjimai gauti iš nežinomų arba nesusijusių trečiųjų šalių;
 - (d) Produktas ar verslo praktika, įskaitant paslaugų teikimo mechanizmą, yra nauja, taip pat naujų arba vystomų technologijų naudojimas dirbant tiek su naujais, tiek su anksčiau buvusiais produktais;
 - (e) Su nafta, ginklais, brangiaisiais metalais, tabako produktais, kultūriniais artefaktais ir kitais archeologiniu, istoriniu, kultūriniu ir religiniu požiūriu svarbiais arba retos mokslinės vertės daiktais, taip pat su dramblio kaulu ir saugomomis rūšimis susiję sandoriai.
- (C) Teritorijos požymius:
- (a) Remiantis FATF arba panašaus pobūdžio regioninės organizacijos ataskaitų ar panašių dokumentų duomenimis, valstybėje nustatyta reikšmingų kovos su PP / TF sistemos neatitinkčių tarptautiniams reikalavimams;
 - (b) Remiantis vyriausybinių ir visuotinai pripažintų nevyriausybinių organizacijų, stebinčių ir vertinančių korupcijos lygį, duomenimis, valstybėje nustatytas didelis korupcijos ar kitos nusikalstamos veiklos lygis;
 - (c) Valstybei taikomos sankcijos, embargas ar panašios priemonės, paskelbtos, pavyzdžiui, Europos Sąjungos arba Jungtinių Tautų;
 - (d) Valstybė finansuoja arba remia teroristų veiklą arba valstybių teritorijoje veikia į tarptautinių organizacijų sudarytus sąrašus įtrauktos teroristų organizacijos.

6.3. Mažesnė PP / TF rizika

6.3.1. Nustatydama, ar egzistuoja mažesnė PP / TF rizika, įstaiga vertina bent šiuos veiksnius:

- (A) Kliento požymius:

- (a) Klientas yra ilgalaikis Įstaigos Klientas, kurio ankstesni santykiai su Įstaiga nesudarė pagrindo kilti įtarimui ar susirūpinimui dėl galimo PP / TF, o tokio Kliento prašomi produktai ar paslaugos atitinka tokio Kliento rizikos profilį.
- (B) Produkto, paslaugos, sandorio ar paslaugų teikimo kanalo požymius:
- (a) Produkto funkcionalumas yra apribotas, pvz.:
 - (i) Fiksuoto termino taupymo produktai, kuriems nustatyta nedidelė kaupiamos sumos riba;
 - (ii) Produktai, kurių teikiama nauda negali būti perduota (nukreipta) trečiojo asmens naudai;
 - (iii) Produktai, kurių teikiama nauda gali būti realizuojama tik per ilgą laikotarpį arba tik konkrečiam tikslui, pvz., pensijai ar konkrečios nuosavybės įsigijimui;
 - (iv) Mažos vertės skolinimo sandoris, įskaitant tokį, kuris teikiamas konkrečiam vartojimo produktui ar paslaugai įsigyti;
 - (v) Mažos vertės produktas, įskaitant lizingą, kur teisinė nuosavybė nėra perduodama Klientui iki sutartinių santykių nutraukimo arba apskritai nėra perduodama;
 - (b) Produktą įsigyti gali tik konkrečios Klientų kategorijos, pvz., pensininkai, tėvai (savo vaikų vardu), nepilnamečiai (iki pasieks pilnametystę);
 - (c) Piniginės operacijos gali būti vykdomos per Kliento vardu atsidarytą sąskaitą kredito ar finansų įstaigoje, kuriai taikomi ne mažiau griežti nei Įstatymo keliami reikalavimai;
 - (d) Nėra permokos galimybės;
 - (e) Produktas yra prieinamas tik Klientams, kurie atitinka specialius tinkamumo kriterijus, nustatytus nacionalinės valdžios institucijų;
- (C) Teritorijos požymius:
- (a) Valstybė, susijusi su konkrečia Pinigine operacija ar sandoriu, turi ne mažiau griežtą nei Įstatymo PP / TF režimą ir kuri yra siejama su mažu nusikalstamumo lygiu.

7. KLIENTŲ SKIRSTYMAS Į RIZIKOS GRUPES

- 7.1.1. Įstaiga skirsto Klientus, su kuriais yra užmegzti Dalykiniai santykiai, į rizikos grupes. Klientai gali būti priskirti prie kelių rizikos grupių, atsižvelgiant į įvairius kriterijus, pvz., registracijos šalį, vykdomos veiklos rūšį, atliekamų piniginių operacijų mastą.
- 7.1.2. Įstaiga išskiria tokias rizikos grupes:
- (A) Įprasta rizikos grupė. Šiai rizikos grupei priskiriami Klientai, kurie nepriskiriami nei vienai iš dviejų likusių rizikos grupių;
 - (B) Didesnės rizikos grupė. Didesnės rizikos grupei priskiriami Klientai, kurie ar kurių įsigyjamoms paslaugoms / produktams atitinka Taisyklių 6.2.1 punkte nurodytus kriterijus;
 - (C) Mažesnės rizikos grupė. Mažesnės rizikos grupei priskiriami Klientai, kurie ar kurių įsigyjamoms paslaugoms / produktams atitinka Taisyklių 6.3.1 punkte nurodytus kriterijus.

- 7.1.3. Kliento priskyrimas rizikos grupei turi būti nuolat peržiūrimas, tiek atlikus informacijos apie Klientą ir Naudos gavėją atnaujinimą, tiek vykdant Dalykinių santykių stebėseną (pvz., Klientą priskyrus mažesnės rizikos grupei dėl to, kad jis naudojosi tik mažos rizikos produktu, vėliau gali Klientą perkelti į didesnės rizikos grupę, jeigu Klientas kreipėsi dėl kitų paslaugų, kurios kelia didesnę riziką).

8. DALYKINIŲ SANTYKIŲ IR (ARBA) OPERACIJŲ STEBĖSENOS ORGANIZAVIMAS

8.1. Bendrosios nuostatos

- 8.1.1. Įstaiga visais atvejais privalo vykdyti nuolatinę Kliento Dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų Įstaigos turimą informaciją apie Klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir išsų šaltinį.
- 8.1.2. Analizuojant Kliento veiklą gauta informacija turi būti nuolat dokumentuojama, ji turi būti rašytinė arba elektroninė.

8.2. Kliento failas

- 8.2.1. Nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę gauta informacija turi būti nuolat dokumentuojama, ji turi būti rašytinė arba elektroninė.
- 8.2.2. Kliento failą turi sudaryti bent jau šie dokumentai:
- (A) Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu surinkti dokumentai;
 - (B) Kliento, jo atstovo (jei taikoma) ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo anketos;
 - (C) Kliento, jo atstovo (jei taikoma) ir Naudos gavėjo tapatybės patikrinimo viešuose ir nepriklausomuose duomenų šaltiniuose įrodymai;
 - (D) Kliento, jo atstovo (jei taikoma) ir Naudos gavėjo dalyvavimo politikoje patikrinimo viešuose ir nepriklausomuose duomenų šaltiniuose įrodymai;
 - (E) Kliento rizikos „portreto“ aprašymas;
 - (F) Kliento priskyrimo rizikos grupei aprašymas;
 - (G) Informacija apie Klientui teikiamas paslaugas ir produktus;
 - (H) Informacija apie atvejus, kai Klientas atliko įtartinas operacijas ar sandorius;
 - (I) Kiti dokumentai ir informacija, nurodyti šiose Taisyklėse.
- 8.2.3. Kliento failas sudaromas elektronine forma (nebent šios Taisyklės numato konkrečius reikalavimus saugoti konkrečius dokumentus rašytine forma).

8.3. Dalykinių santykių / operacijų stebėseną

- 8.3.1. Dalykinių santykių stebėsenos tikslai yra:
- (A) Identifikuoti įtartinas operacijas ar sandorius;
 - (B) Užtikrinti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės informacijos, Dalykinių santykių tikslo ir

pobūdžio informacijos aktualumą;

- (C) Užtikrinti Klientui suteikto rizikos lygio aktualumą pasikeitus aplinkybėms;
- (D) Nustatyti, ar Kliento Piniginės operacijos ar sandoriai atitinka anksčiau apie Klientą surinktą informaciją;
- (E) Per tam tikrą laikotarpį suprasti Kliento veiklą siekiant suformuoti tinkamą iš išsamų Kliento rizikos „portretą“.

8.3.2. Įstaiga privalo vykdyti nuolatinę Piniginių operacijų (sandorių) stebėseną ir nuolatinę Kliento Dalykinių santykių stebėseną, įskaitant:

- (A) Sandorių tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi sandoriai atitiktų Įstaigos turimas žinias apie Klientą, jo verslą (verslo rūšis ir jo pobūdį, sandorių pobūdį, verslo partnerius, veiklos teritoriją ir pan.), rizikos pobūdį ir žinias apie lėšų šaltinį;
- (B) Padidintos rizikos Kliento „portreto“ sukūrimo principus, informacijos apie padidintos rizikos Klientų atliekamas Pinigines operacijas kaupimo ir saugojimo procedūrų nustatymą.

Turi būti kaupiama tokia informacija, kuri leistų aiškiai suprasti, koks vykdomų operacijų tikslas ir pobūdis. Kaupiami informacija apie Klientą turėtų apimti informaciją, įskaitant, bet neapsiribojant: iš kur į Kliento sąskaitą pervedamos lėšos, kur lėšas pveda pats Klientas, kaip dažnai atliekamos konkrečios operacijos, kokia valiuta atliekamos konkrečios operacijos, kokias operacijas Klientas atlieka dažniausiai, ir panaši informacija, kuri padėtų sukurti Kliento „portretą“;

- (C) Tai, kad ypač reikia kreipti dėmesį į:
 - (a) Tokią veiklą, kuri dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su PP / TF, ir ypač į sudėtingus arba neįprastai didelius sandorius ir visas neįprastas sandorių struktūras, kurios neturi akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo, ir Dalykinius santykius arba Pinigines operacijas su Klientais iš Trečiųjų valstybių, kuriose pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai paskelbtą informaciją PP / TF prevencijos priemonių nepakanka arba jos neatitinka tarptautinių standartų. Įstaiga privalo išnagrinėti, koks šių Piniginių operacijų arba sandorių vykdymo pagrindas ir tikslas, o tyrimo rezultatus įforminti raštu;
 - (b) Kiekvieną PP / TF grėsmę, galinčią kilti dėl bet kokio pobūdžio gaminių, produktų, kitokių žmogaus darbo rezultatų, teikiamų paslaugų naudojimo arba vykdomų sandorių, kai siekiama nuslėpti Kliento ar Naudos gavėjo tapatybę (linkstama į anonimiškumą), taip pat dėl Dalykinių santykių arba sandorių su Klientu, kurio tapatybė nebuvo nustatyta jam dalyvaujant tiesiogiai, ir prireikus nedelsiant imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias Turtą panaudoti pinigams plauti ir (arba) teroristams finansuoti;
 - (c) Pinigines operacijas ar sandorius, kai siekiama nuslėpti Kliento arba Naudos gavėjo tapatybę, taip pat Dalykinius santykius arba sandorius su Klientu, kurio tapatybė nebuvo nustatyta jam tiesiogiai dalyvaujant;
 - (d) Tai, ar Įstaigos Klientas neįtrauktas į bendrą asmenų, jų grupių bei įmonių ir įstaigų, kurioms taikomos Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų finansinės sankcijos, sąrašą;
 - (e) Tai, ar Klientas neturi sąsajų su šalimis, kurios priskirtinos prie didesnės Rizikos šalių kategorijos: joms taikomos Europos Sąjungos sankcijos arba kitos ribojamosios priemonės, taip pat su šalimis, kurias FATF priskiria prie didelės rizikos arba nebendradarbiaujančių šalių ar kt.;

- (f) Mokėjimo paslaugų teikėjus, kurie reguliariai nepateikia būtinos informacijos apie mokėtoją pagal 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/847;
- (g) Pinigines operacijas, kurias atlieka:
 - (i) Asmenys be pilietybės ir užsieniečiai, taip pat į jų pateikiamus tapatybę liudijančius dokumentus;
 - (ii) Asmeninės (privačios) bankininkystės paslaugomis besinaudojantys klientai;
 - (iii) Patikus paslaugas teikiančios bendrovės ir kiti panašios teisinės struktūros juridiniai asmenys;
 - (iv) Bendrovės, kurias valdo formalūs akcininkai ir (arba) kurių akcijos yra pareikštinės;

(D) Pareigą nedelsiant imtis priemonių, kad būtų užkirstas kelias PP / TF.

- 8.3.3. Dalykinių santykių stebėseną yra vykdoma reguliariai, išsaugant informaciją apie priemones, kurių buvo imtasi vykdant stebėseną ir tokių veiksmų atlikimo metu surinktą informaciją, išsaugant informaciją apie Dalykinių santykių tikslą ir pobūdį ir peržiūrint tokią informaciją bei ją atnaujinant reguliariai.
- 8.3.4. Visi Dalykiniai santykiai ir nuolatos peržiūrimi, tačiau Klientų, kuriems priskirta didesnė rizika, Dalykiniai santykiai bus stebimi dažniau nei kitų Klientų.
- 8.3.5. Vykdamas Dalykinių santykių stebėseną nustatys, kad Dalykiniai santykiai kelia didesnę riziką, tuomet Įstaiga tokį Klientą priskirs didesnės rizikos grupei.

8.4. Sustiprintas Dalykinių santykių stebėjimas

- 8.4.1. Vykdamas sustiprintą Dalykinių stebėseną, atliekami tokie papildomi veiksmai:
 - (A) Kliento atliekamų Piniginių operacijų ar sandorių peržiūra pagal konkretų Vyresniojo vadovo patvirtintą grafiką;
 - (B) Nustatant produktų ar paslaugų limitus ar kitokius parametrus, kuriuos viršijus būtų iškart imamasi Dalykinių santykių stebėsenos ir analizės veiksmų;
 - (C) Kiekviena Kliento Piniginė operacija ar sandoris vykdomi tik patikrinus, ar ji atitinka Įtartinų operacijų ar sandorių kriterijus.

9. SUDĖTINGI AR NEĮPRASTAI DIDELI SANDORIAI IR NEĮPRASTOS SANDORIŲ STRUKTŪROS

- 9.1. Įstaiga privalo atkreipti dėmesį į tokią veiklą, kuri, Įstaigos nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su PP / TF, ir ypač į sudėtingas ar neįprastai didelius sandorius ir visas neįprastas sandorių struktūras, kurios neturi akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo, ir Dalykinius santykius ar Pinigines operacijas su Klientais iš Trečiųjų valstybių, kuriose pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai paskelbtą informaciją PP / TF priemonės yra nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų.
- 9.2. Įstaiga privalo išnagrinėti Taisyklių 9.1 punkte nurodytų operacijų ar sandorių vykdymo pagrindą ir tikslą, o tyrimo rezultatus įforminti raštu.

10. ĮTARTINOS OPERACIJOS AR SANDORIAI

10.1. Bendrosios nuostatos

- 10.1.1. Įtartinios operacijos ar sandoriai objektyviai nustatomi Įstaigai atkreipiant dėmesį į tokią Klientų veiklą, kuri, Įstaigos nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su PP / TF, vykdant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymą ir nuolatinę Kliento Dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, ir atsižvelgiant į FNTT patvirtintus įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijus.
- 10.1.2. Taisyklių 10.2 skyriuje pateiktas atpažinimo kriterijų sąrašas nėra baigtinis. Jeigu Piniginė operacija neatitinka nei vieno iš šiame skyriuje išvardintų kriterijų, tačiau Įstaigos darbuotojui kilo įtarimas dėl Piniginės operacijos ir (arba) Kliento veiklos, tokias Pinigines operacijas taip pat reikia laikyti Įtartinomis operacijomis ar sandoriais. Įtarimą gali sukelti įvairios objektyvios ir subjektyvios aplinkybės, pavyzdžiui, Klientas atlieka jo veiklai nebūdingas Pinigines operacijas, pateikia neteisingus duomenis apie save arba Piniginę operaciją, vengia pateikti papildomą informaciją (dokumentus). Įstaigos darbuotojai turi gauti pakankamai informacijos apie Piniginės operacijos pagrindą ir tikslus bei lėšų kilmę, kad galėtų tinkamai išnagrinėti Kliento vykdomą veiklą ir (arba) operacijas bei sandorius, ir privalo pateikti savo išvadas raštu.
- 10.1.3. Įstaiga neprivalo išsiaiškinti, ar Kliento veikoje yra nusikaltimo sudėtis. Įstaiga, jeigu žino arba įtaria, kad Piniginė operacija yra Įtartina operacija ar sandoris, turi pranešti FNTT.

10.2. Įtartinų operacijų ar sandorių kriterijai

- 10.2.1. PP ir Įtartinų operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijai, susiję su Kliento elgesiu:
- (A) Dalykinių santykių užmezgimo metu Klientas ar jo atstovas vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti, slepia Naudos gavėjo tapatybę ar vengia pateikti informaciją, reikalingą Naudos gavėjo tapatybei nustatyti, pateikia dokumentus, keliančius abejonių dėl jų tikrumo, autentiškumo ir pan.;
 - (B) Iš Kliento sudėtinga gauti informacijos ar dokumentų, reikalingų Dalykinių santykių stebėsenai vykdyti: su Klientu susisiekti yra sudėtinga, dažnai keičiasi jo gyvenamoji vieta, kontaktinė informacija; Kliento ar jo atstovo pateiktu telefono numeriu niekas neatsiliepia arba jis nuolat yra išjungtas; kreipiantis elektroninio pašto adresu, Klientas ar jo atstovas neatsako;
 - (C) Klientas negali atsakyti į užduodamus klausimus apie jo vykdomą / planuojamą finansinę veiklą, jos pobūdį, elgiasi pernelyg nervingai;
 - (D) Klientas pareiškia norą uždaryti sąskaitą, paprašytas pateikti informaciją, reikalingą jo Dalykinių santykių stebėsenai;
 - (E) Įstaigos prašomas Klientas atsisako pateikti duomenis apie į sąskaitą įneštą arba mėginamą įnešti Grynujų pinigų kilmę ir (arba) pagrįsti ją atitinkamais dokumentais;
 - (F) Vienas asmuo yra kelių įmonių direktorius ar Naudos gavėjas (išskyrus didelių įmonių grupių atvejais);
 - (G) Kliento ar jo atstovo adresu registruota keletas įmonių.
- 10.2.2. PP ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijai, susiję su Kliento ar jo atstovo vykdomomis piniginėmis operacijomis ar sandoriais:
- (A) Kliento Piniginės operacijos ar sandoriai neatitinka Kliento steigimo dokumentuose nurodytų veiklos rūšių ar įprasto bendradarbiavimo su Įstaiga;

- (B) Kliento atliekamų Piniginių operacijų ar sandorių pobūdis kelia įtarimą, kad siekiama išvengti Piniginių operacijų ir sandorių įtraukimo į Įstaigos tvarkomus registracijos žurnalus;
- (C) Kliento sąskaita yra tranzitinė: piniginės lėšos, patekusios į sąskaitą, netrukus pervedamos į kitą sąskaitą, o kitokių operacijų sąskaitoje beveik nevyksta;
- (D) Prekių ir vykdomų atsiskaitymų už jas srantai nesutampa: už prekes atsiskaito su sandoriu nesusijusios įmonės ar asmenys;
- (E) Klientas ar Turto savininkas prašo jam priklausančią sumą sumokėti su jo įprastine veikla akivaizdžiai nesusijusiems asmenims;
- (F) Visą avansą, kitą įmoką (ar didžiąją jų dalį) Kliento vardu sumoka su jo įprastine veikla akivaizdžiai nesusiję asmenys;
- (G) Klientas atlieka Pinigines operacijas ar sudaro sandorius be aiškaus ekonominio pagrindo;
- (H) Neįprastai padidėja Kliento atsiskaitymas Grynaisiais pinigais;
- (I) Įstaigos prašomas Klientas atsisako pateikti duomenis apie išgrynintų lėšų panaudojimo tikslus, kai tokios operacijos neatitinka Kliento įprasto bendradarbiavimo su Įstaiga;
- (J) Klientas stengiasi atsiskaityti Grynaisiais pinigais tais atvejais, kai Kliento atsiskaitymų praktikoje įprasta atsiskaityti kitais būdais;
- (K) Du fiziniai asmenys ar daugiau jų nuolat įneša Grynuosius pinigus į tą pačią sąskaitą, o vėliau pinigai pervedami į Lietuvos ar užsienio valstybių kredito įstaigose esančias fizinių ar juridinių asmenų ir kitų organizacijų sąskaitas (savo ar kitų);
- (L) Per 7 kalendorines dienas į Kliento sąskaitą vienos ar kelių Piniginių operacijų metu įnešama arba išimama iš jos 25 000 eurų ar didesnė Grynųjų pinigų suma arba ją atitinkanti suma kita valiuta, kai tokios operacijos neatitinka Kliento įprasto bendradarbiavimo su Įstaiga;
- (M) Per 7 kalendorines dienas Klientas keičia iš vienos valiutos į kitą 25 000 eurų ar didesnę Grynųjų pinigų sumą arba ją atitinkančią sumą kita valiuta;
- (N) Gauta informacija, kad naudojantis užsienio kredito įstaigų mokėjimo kortele per 7 kalendorines dienas išimama 25 000 eurų ar didesnė Grynųjų pinigų suma arba ją atitinkanti suma kita valiuta;
- (O) Per vieną kalendorinę dieną iš Kliento mokėjimo kortelės sąskaitos išimama 10 000 eurų ar didesnė Grynųjų pinigų suma arba ją atitinkanti suma kita valiuta, kai tokios operacijos neatitinka Kliento įprasto bendradarbiavimo su Įstaiga;
- (P) Klientas atlieka Pinigines operacijas ar sudaro sandorius, kai sunku ar neįmanoma nustatyti Naudos gavėjo;
- (Q) Klientui, Kliento atstovui (jeigu Piniginė operacija ar sandoris atliekami per atstovą), asmeniui, kurio naudai atliekama Piniginė operacija ar sandoris, taikomos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą;
- (R) Be aiškaus pagrindo padažnėja smulkių pinigų pervedimų iš skirtingų sąskaitų į Kliento sąskaitą;
- (S) Be aiškaus pagrindo padažnėja pinigų pervedimų iš Kliento sąskaitos į kelias skirtingas

nesusijusias sąskaitas;

- (T) PNĮ Piniginės operacijos ar sandoriai neatitinka jos steigimo dokumentuose nurodytų veiklos rūšių;
- (U) PNĮ atliekamos nuolatinės Grynųjų pinigų operacijos, išmokant lėšas fiziniams asmenims, tarp jų ir nenuolatiniams Lietuvos Respublikos gyventojams;
- (V) Atliekami pasikartojantys fizinių asmenų įnašai grynaisiais pinigais į PNĮ sąskaitą, o vėliau pinigai pervedami į Lietuvos ar užsienio valstybių kredito įstaigose esančias fizinių ar juridinių asmenų ir kitų organizacijų sąskaitas (savo ar kitų);
- (W) PNĮ sąskaitoje vykdomos tik kreditavimo ir išgryninimo operacijos;
- (X) Į PNĮ steigėjų sąskaitas atliekami stambūs mokėjimo pavedimai;
- (Y) Iš PNĮ steigėjų sąskaitų nuolat atliekamos išgryninimo operacijos;
- (Z) Be aiškaus pagrindo padidėja PNĮ sąskaitos papildymas smulkiomis sumomis;
- (AA) Kliento – fizinio asmens amžius, einamosios pareigos, finansinė būklė (kliento pajamos yra mažos, palyginti su jo finansinės veiklos apimtimi) objektyviai neatitinka šio Kliento vykdomos finansinės veiklos;

10.2.3. PP ir įtartinų operacijų ar sandorių atpažinimo Kriterijai, susiję su vykdomų Piniginių operacijų ar sandorių geografiniu aspektu:

- (A) Klientas nevykdo piniginių pervedimų į savo sąskaitą toje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje Klientas yra registruotas, arba į banko sąskaitą registracijos valstybėje Kliento per metus pervedamų piniginių lėšų suma sudaro nežymią dalį nuo visų Kliento įstaigoje per metus vykdomų Piniginių operacijų arba joje laikomų piniginių lėšų sumų;
- (B) Piniginės operacijos ar sandoriai atliekami su fiziniais ir juridiniais asmenimis iš aukštos rizikos regionų (pvz.: su šalimis, kurios nėra FATF ar FATF stebėtojo statusą turinčios bei kovą su PP / TF vykdančios tarptautinės organizacijos narės; su valstybėmis, kuriose aktyviai veikia teroristinės organizacijos), o Piniginių operacijų ar sandorių ekonominis pagrindas nėra aiškus;
- (C) Klientas (fizinis asmuo) nuolat gyvena šalyje, kuri nėra FATF ar FATF stebėtojo statusą turinčios bei kovą su PP / TF vykdančios tarptautinės organizacijos narė, o jo vykdomų Piniginių operacijų ar sandorių ekonominis pagrindas neaiškus;
- (D) Klientas nuolat atlieka Pinigines operacijas ar sudaro sandorius su juridiniais asmenimis ar kitomis organizacijomis, registruotomis Tikslinėse teritorijose, kurios apibrėžtos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, kai nėra aiškaus ekonominio tokios veiklos pagrindo.

10.2.4. Siekiant atpažinti galimus TF požymius, vadovaujamasi žemiau išvardytais kriterijais:

- (A) Fizinio asmens gimimo vieta, gyvenamoji vieta, pilietybė arba tautybė yra siejama su Rizikos šalimi ir / ar fizinis asmuo yra siejamas su Rizikos šalyje registruotu juridiniu asmeniu;
- (B) Pinigines operacijas vykdo juridiniai asmenys, įsteigti Rizikos šalyje ar Tikslinėje teritorijoje arba kitur įsteigti juridiniai asmenys, kurie Pinigines operacijas vykdo per tose teritorijose ar šalyse įsteigtus juridinius asmenis;
- (C) Yra duomenų, leidžiančių manyti, kad asmuo veikia ne savo naudai ir / ar gali atstovauti

asmeniui, siejamam su Rizikos šalimi arba Tikslinė teritorija, arba asmuo vengia atskleisti tikruosius Naudos gavėjus;

- (D) Asmuo nesugeba paaiškinti, kam jam reikalingos paslaugos, kokią veiklą jis ketina vykdyti, ar negali pateikti kitos būtinos informacijos;
- (E) Periodiškai įnešami Grynieji pinigai į sąskaitą arba vykdomos Grynujų pinigų perlaidos, kurios yra skirtos Rizikos šalyje veikiančiam PNĮ;
- (F) Periodiškai įnešami Grynieji pinigai į PNĮ sąskaitą, kurie vėliau bendra suma pervedami į Rizikos šalį;
- (G) PNĮ, veikiančio Rizikos šalyje, arba tokio asmens, kuris teikia paramą į Rizikos šalis, vykdomi mokėjimo pavedimai arba Grynujų pinigų perlaidos asmeniui Lietuvoje;
- (H) Pavedimo paskirtis į / iš PNĮ neatitinka paramos gavėjo / teikėjo vykdomos veiklos;
- (I) Yra duomenų, leidžiančių manyti, kad asmuo, paaukojęs pinigines lėšas ar bet kokią kitą materialųjį Turtą PNĮ, gali būti fiktyvus arba atstovauti asmeniui, kilusiam iš Rizikos šalies ir / ar aukojamos piniginės lėšos ar bet koks kitas materialusis Turtas neatitinka aukojančiojo asmens finansinės padėties;
- (J) PNĮ aukoja naujai įsteigtas juridinis asmuo, siejamas su Rizikos šalimi arba Tikslinė teritorija;
- (K) Aukojant PNĮ yra nurodoma sąlyga – pervesti lėšas asmeniui, siejamam su Rizikos šalimi;
- (L) Asmuo pageidauja, kad jo mokėjimo kortelės ir / ar su finansinėmis operacijomis susijusi korespondencija būtų siunčiama adresu, esančiu Rizikos šalyje;
- (M) Asmens gaunami arba atliekami mokėjimo pavedimai, Grynujų pinigų perlaidos į / iš asmens, siejamo su Rizikos šalimi arba registruoto Tikslinėje teritorijoje, sąskaitą;
- (N) Vienkartinis asmens sąskaitos papildymas neįprastai didele, nebūdinga Kliento veiklai suma, kuri netrukus išgryninama;
- (O) sąskaitoje sukauptų lėšų išgryninimas ir / ar vykdomi atsiskaitymai mokėjimo kortele Rizikos šalyje;
- (P) Sąskaitoje vykdomos tik tarptautinių pavedimų iš Rizikos šalių išgryninimo operacijos;
- (Q) Įnešti į sąskaitą Grynieji pinigai pervedami į sąskaitą Rizikos šalyje arba į asmens, siejamo su Rizikos šalimi, sąskaitą;
- (R) Galimybė naudotis sąskaita keliems įgaliojams asmenims, nesusijusiems šeimyniniais ar partnerystės santykiais ar su sąskaitos savininku ir / ar siejamiems su Rizikos šalimi;
- (S) Mokėjimo pavedimai už Rizikos šalyje arba Tikslinėje teritorijoje registruoto asmens suteiktas paslaugas, nesusijusias su jo vykdoma veikla, ir / ar lėšų išgryninimas netrukus po mokėjimo pavedimo;
- (T) Veiklos nevykdančio su Rizikos šalimi siejamo asmens nuolatiniai Grynujų pinigų įnašai į sąskaitą;
- (U) Mokėjimo pavedime nurodoma paskirtis, pavyzdžiui: *dūle, dentino, sedana, sąsaga, zyкта, žaketą, ramdant, ei al'adha, iftar, haj, sponsor aid*;
- (V) Grynujų pinigų Rizikos šalies valiuta keitimo operacijos, įnašai į sąskaitas;

- (W) Prašymas pervesti keičiamus Grynuosius pinigus į kito asmens, siejamo su Rizikos šalimi, sąskaitą arba į sąskaitą Rizikos šalyje;
- (X) Sudarant sandorį bent vienos sandorio dalyvių pusės vengimas pateikti informaciją, būtiną Kliento tapatybės nustatymui;
- (Y) Už sandorį atsiskaitoma Rizikos šalies valiuta;
- (Z) Už sandorį su asmeniu, siejamo su Rizikos šalimi, atsiskaitoma Grynaisiais pinigais;
- (AA) Asmens, siejamo su Rizikos šalimi arba Tikslinė teritorija, atliekamas mokėjimo pavedimas už nekilnojamąjį turtą.

10.2.5. Vertinant galimą Turto sąsają su TF, būtina atsižvelgti į šiuos aspektus:

- (A) Lėšomis laikomas bet kokios rūšies materialus ar nematerialus, kilnojamasis ar nekilnojamasis nesvarbu kaip įgytas Turtas ir teisiniai dokumentai ar bet kokie kiti dokumentai, įskaitant elektroninius ar skaitmeninius, patvirtinantys nuosavybės ar turtines teises į tokį Turtą, įskaitant, tačiau ne tik, banko kreditus, kelionių čekius, banko čekius, pašto perlaidas, akcijas, vertybinius popierius, obligacijas, vekselius, akredityvus;
- (B) Turtas (lėšos) gali būti tiek neteisėtos, tiek ir visiškai teisėtos kilmės – svarbu, kad jis renkamas, kaupiamas ar teikiamas TF tikslais;
- (C) TF veika laikoma tiek tiesioginis, tiek netiesioginis Turto (lėšų) rinkimas, kaupimas arba teikimas;
- (D) Turto (lėšų) rinkimas, kaupimas arba teikimas yra sąmoninga tyčinė veikla, siekiant arba žinant, kad šis Turtas arba tik jo dalis bus skirtas TF, t. y. pakanka vien asmens suvokimo, kad Turtas gali būti skirtas TF, net jeigu jis to specialiai nesiekia;
- (E) TF apima Turto (lėšų) rinkimą, kaupimą, teikimą tiek konkrečioms teroristiniams nusikaltimams padaryti (pvz., atlikti teroro aktą), tiek teroristams rengti (pvz., kurstyti daryti teroristinius nusikaltimus, verbuoti ar mokyti teroristus, kurti teroristines grupes ir pan.), tiek ir remti pavienius ar kelis teroristus arba teroristines grupes, net jeigu tas Turtas nebus skirtas konkrečioms teroristiniams nusikaltimams daryti (pvz., patalpų nuomai, materialiniam aprūpinimui, sveikatos priežiūrai, šalpai ir pan.). Nėra būtina nustatyti renkamo, kaupiamo, teikiamo Turto (lėšų) ryšį su planuojamu konkrečiu teroristiniu nusikaltimu.

11. SANDORIŲ AR DALYKINIŲ SANTYKIŲ NUTRAUKIMAS

- 11.1. Jeigu Klientas vengia arba atsisako Įstaigai jo prašymu ir terminais pateikti papildomą informaciją, Įstaiga gali atsisakyti vykdyti Pinigines operacijas ar sandorį, nutraukti sandorius ar Dalykinius santykius su Klientu.
- 11.2. Įstaiga nėra atsakinga Klientui už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir žalą, padarytą dėl Kliento Piniginių operacijų ar sandorių nevykdymo, jeigu Įstaiga Kliento Piniginių operacijų ar sandorių nevykdė dėl Taisyklių 11.3 punkte nurodytų priežasčių.
- 11.3. Įstaigai draudžiama vykdyti sandorius per banko sąskaitas, užmegzti ar tęsti Dalykinius santykius, vykdyti sandorius, kai ji neturi galimybių įvykdyti šiame skyriuje nustatytų reikalavimų: jeigu Klientas šiose Taisyklėse nustatytais atvejais nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę, jeigu pateikia ne visus duomenis arba jie yra neteisingi, jeigu Klientas ar jo atstovas vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti, slepia Naudos gavėjo tapatybę ar vengia pateikti

informaciją, reikalingą Naudos gavėjo tapatybei nustatyti, arba pateiktų duomenų tam neužtenka; jeigu Įstaiga negali užtikrinti šių Taisyklių 3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6 ir 8.1.1 punktuose nurodytų reikalavimų vykdymo. Tokiais atvejais Įstaiga, įvertinusi keliamą PP / TF grėsmę, sprendžia dėl pranešimo apie Įtartiną operaciją ar sandorį pateikimo FNTT tikslingumo.

- 11.4. Jeigu Kliento tapatybės nustatymo metu Įstaigai kyla įtarimų, kad atliekama PP / TF veika, o tolesnis Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo procesas Klientui gali sukelti įtarimų, kad informacija apie jį gali būti perduota kompetentingoms teisėsaugos institucijoms, Įstaiga gali netęsti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo proceso ir nepradėti Dalykinių santykių su Klientu. Šiais atvejais informacija perduodama FNTT šių Taisyklių 13 skyriuje nustatyta tvarka.

12. TARPTAUTINIŲ FINANSINIŲ SANKCIJŲ, RIBOJAMŲJŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS

- 12.1. Įstaiga privalo vykdyti finansines sankcijas ir atlikti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose dėl tarptautinių sankcijų įgyvendinimo ir Europos Sąjungos reglamentuose dėl tarptautinių sankcijų ir jų įgyvendinimo išimčių nustatytus veiksmus.
- 12.2. Įstaigos darbuotojai privalo patikrinti, ar Bendrovės Klientai, jų atstovai ir Naudos gavėjai nėra įtraukti į asmenų, kurių atžvilgiu taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, sąrašus.
- 12.3. Patikrinimas sąrašuose atliekamas Taisyklėse nustatytais atvejais atliekant tapatybės nustatymą, taip pat vykdant nuolatinę Kliento Dalykinių santykių stebėseną, periodiškai tikrinant sąrašą asmenų, kuriems taikomos finansinės sankcijos ir atitinkamai vertinant, ar Įstaigos Klientams, jų atstovams ir Naudos gavėjams nėra taikomos finansinės sankcijos. Periodinis patikrinimas vykdomas ne rečiau kaip kartą per Įstaigos darbo dieną.
- 12.4. Įstaiga privalo:
- 12.4.1. Patikrinti, ar jos Klientas, jo atstovas ir Naudos gavėjas nėra įtrauktas į subjektų bei jų grupių, kurioms taikomos Jungtinių Tautų Organizacijos ir ES finansinės sankcijos, konsoliduotą sąrašą (atnaujinamas konsoliduotas sąrašas skelbiamas:
- (A) Jungtinių Tautų Organizacijos tinklapyje
- ir
- (B) Europos Komisijos tinklapyje:
- 12.4.2. Ypatingą dėmesį atkreipti į Klientus, jų atstovus ar Naudos gavėjus iš valstybių, esančių FATF sudarytame nebendradarbiaujančių valstybių ir teritorijų sąraše, bei jų ar jų naudai atliekamas Pinigines operacijas ar sandorius (atnaujinamas nebendradarbiaujančių valstybių ir teritorijų sąrašas skelbiamas oficialiame FATF tinklalapyje).
- 12.5. Jeigu Klientas, jo atstovas ar Naudos gavėjas yra sąraše, turi būti imtasi šių veiksmų:
- 12.5.1. Apriboti tarptautinių finansinių sankcijų sąrašuose įrašytų subjektų teisę valdyti, naudoti Įstaigoje jų turimas pinigines lėšas ir kitą Turtą (įskaitant palūkanas) ir jais disponuoti;
- 12.5.2. Įstaigos valdybos narys, nurodytas šių Taisyklių 17.1.2 punkte, išleidžia įsakymą dėl tarptautinių finansinių sankcijų taikymo;
- 12.5.3. Įstaigos valdybos nario, nurodyto šių Taisyklių 17.1.2 punkte, paskirtas Įstaigos darbuotojas informuoja visus Įstaigos darbuotojus apie išleistą įsakymą dėl tarptautinių finansinių sankcijų taikymo;

- 12.5.4. 12.5.3 punkte nurodytas atsakingas darbuotojas informuoja Užsienio reikalų ministeriją bei FNTT apie tarptautinių finansinių sankcijų taikymą per 3 valandas.
- 12.6. Įstaigos valdybos narys, nurodytas šių Taisyklių 17.1.2 punkte, gavęs pranešimą apie į asmenų, kurių atžvilgiu taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, sąrašą įtrauktą Klientą, jo atstovą ar Naudos gavėją, išleidžia įsakymą nurodantį Įstaigos darbuotojams:
- 12.6.1. Nedelsiant nutraukti – vienašališkai ar šalių susitarimu – sandorius, kurie buvo sudaryti iki nustatant finansinių sankcijų Lietuvos Respublikoje įgyvendinimą, arba sustabdyti jų vykdymą finansinių sankcijų įgyvendinimo laikotarpiui;
- 12.6.2. Nedelsiant nutraukti prievolių, atsiradusių iki nustatant finansinių sankcijų įgyvendinimą, vykdymą arba sustabdyti jį finansinių sankcijų įgyvendinimo laikotarpiui;
- 12.6.3. Jog draudžiama sudaryti sandorius ir priimti naujas prievoles, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms finansinėms sankcijoms;
- 12.6.4. Jog Įstaigai draudžiama teikti paslaugas tokiems asmenims;
- 12.6.5. Nevykyti veiksmų, kurių vykdymas draudžiamas Lietuvos Respublikoje įgyvendintomis finansinėmis sankcijomis.
- 12.7. Įstaigos valdybos nario, nurodyto šių Taisyklių 17.1.2 punkte, paskirtas atsakingas darbuotojas privalo nedelsiant įgyvendinti įsakyme nurodytas priemones bei informuoti apie tai Įstaigos valdybą.
- 12.8. Bendrovė privalo patikrinti, ar Klientas, jo atstovas ar Naudos gavėjas nėra įtraukti į naujausią asmenų, kurių atžvilgiu taikomos tarptautinės finansinės sankcijos, sąrašą vykdant tapatybės nustatymą šiose Taisyklėse nustatyta tvarka. Jeigu atitinkamas asmuo yra sąraše, Įstaigos darbuotojas privalo nedelsiant informuoti apie tai Įstaigos Įstaigos valdybos narį, nurodytą šių Taisyklių 17.1.2 punkte, valdybą ir Įstaigos administracijos vadovą.
- 12.9. Įstaigos valdybos nario, nurodyto šių Taisyklių 17.1.2 punkte, paskirtas atsakingas darbuotojas informuoja Įstaigos valdybos narį, nurodytą šių Taisyklių 17.1.2 punkte, valdybą ir Įstaigos administracijos vadovą, kuomet tarptautinės finansinės sankcijos yra panaikinamos arba pasibaigia tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo laikotarpis. Įstaigos valdybos narys, nurodytas šių Taisyklių 17.1.2 punkte, išleidžia įsakymą dėl tarptautinių finansinių sankcijų nutraukimo ir atsakingas darbuotojas supažindina su šiuo įsakymu visus Įstaigos darbuotojus.
- 12.10. Įstaiga taip pat privalo:
- 12.10.1. Teikti informaciją apie finansinių sankcijų įgyvendinimą FNTT ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai;
- 12.10.2. Pateikti FNTT visus priežiūrai atlikti reikalingus duomenis;
- 12.10.3. Paskirti darbuotoją (-us), kuris (-ie) organizuotų finansinių sankcijų įgyvendinimą, būtų atsakingas (-i) už disponavimo sąskaitomis sustabdymą, reguliarų subjektų, dėl kurių taikomos finansinės sankcijos, sąrašo atnaujinimą, pranešimų FNTT ir kitoms institucijoms, atsakingoms už tarptautinių sankcijų įgyvendinimo priežiūrą, teikimą.
- 12.11. Įstaigai draudžiama:
- 12.11.1. Vykdyti veiksmus, kurių vykdymas draudžiamas Lietuvos Respublikoje įgyvendinamomis tarptautinėmis sankcijomis;
- 12.11.2. Sudaryti sandorius, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms;

- 12.11.3. Prisiimti naujas prievolės, kurių vykdymas prieštarautų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms.
- 12.12. Apribojus Kliento ar Naudos gavėjo, dėl kurių įgyvendinamos finansinės sankcijos, disponavimą sąskaitomis, iš jų gali būti išskaitomos įprastinės šių sąskaitų išlaikymo išlaidos ir įskaitomos palūkanos bei mokėjimai pagal sandorius, sudarytus iki pradedant įgyvendinti finansines sankcijas, tik tuo atveju, kai jokiais išskaitymais ar įskaitymais negalės disponuoti subjektas, dėl kurio įgyvendinamos finansinės sankcijos.
- 12.13. Jeigu tarptautines sankcijas nustačiusių tarptautinių organizacijų sprendimuose ir (arba) Europos Sąjungos teisės aktuose, išskyrus reglamentus, yra numatomos jų įgyvendinimo išimtys humanitariniais, taikos palaikymo misijų aprūpinimo tikslais ar kitais ypatingais atvejais, Įstaiga turi teisę atlikti juose nurodytus veiksmus, vadovaudamiesi sankcijų išimčių įgyvendinimą Lietuvos Respublikoje reglamentuojančiais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais.
- 12.13.1. Jeigu būtų planuojama vykdyti tarptautinius mokėjimo pavedimus su Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos asmenimis, subjektais ir organizacijomis, Įstaiga turi kreiptis suteikti išankstinį leidimą atlikti tokį tarptautinį mokėjimo pavedimą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintu Prašymų suteikti išankstinius leidimus atlikti tarptautinius mokėjimo pavedimus su Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos asmenimis, subjektais ir organizacijomis aprašo nuostatomis.

13. PRANEŠIMŲ IR INFORMACIJOS TEIKIMAS FNTT

13.1. Bendrosios nuostatos

- 13.1.1. Įstaiga privalo nedelsdama, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo tokių žinių ar įtarimų atsiradimo, pranešti FNTT, jeigu žino ar įtaria, kad bet kokios vertės Turtas yra tiesiogiai arba netiesiogiai gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje, taip pat jeigu žino ar įtaria, kad šis Turtas yra skirtas vienam, keliems teroristams ar teroristinei organizacijai remti.
- 13.1.2. Įstaiga nėra atsakinga Klientui už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir žalą, padarytą atliekant šių Taisyklių 13 skyriuje nustatytas pareigas ir veiksmus. Teisinė atsakomybė nėra traukiami ir Įstaigos vadovai ar kiti darbuotojai, kurie informaciją apie įtariamą PP / TF arba apie Kliento vykdomas įtartinas operacijas ar sandorius gera valia praneša Įstaigos atsakingiems darbuotojams arba FNTT, taip pat dėl šių veiksmų jiems negali būti taikomos drausminio poveikio priemonės.
- 13.1.3. Įstaiga privalo įdiegti vidines sistemas, leidžiančias saugiais kanalais ir užtikrinant visapusišką užklausų konfidencialumą skubiai reaguoti į FNTT paklausimus dėl šiose Taisyklėse nurodytos informacijos pateikimo, ir užtikrinti šios informacijos pateikimą per 14 darbo dienų nuo paklausimo gavimo (nebent šiose Taisyklėse būtų nustatomi trumpesni terminai).

13.2. Pranešimai apie įtartinas operacijas ar sandorius

- 13.2.1. Įstaiga, nustačiusi, kad jos Klientas atlieka įtartiną operaciją ar sandorį, privalo tą Piniginę operaciją ar sandorį sustabdyti.
- 13.2.2. Įstaiga privalo ne vėliau kaip per 3 darbo valandas nuo įtartinos operacijos ar sandorio sustabdymo apie šią operaciją ar sandorį pranešti FNTT.
- 13.2.3. Taisyklių 13.2.1 punkte nurodyta pareiga galioja nepriklausomai nuo Piniginės operacijos ar sandorio sumos.
- 13.2.4. Taisyklių 13.2.1 punkte nurodyta pareiga sustabdyti įtartiną operaciją ar sandorį netaikoma, jeigu

dėl Piniginės operacijos ar sandorio pobūdžio, jų atlikimo būdo ar kitų aplinkybių to padaryti objektyviai neįmanoma.

- 13.2.5. Įstaiga, gavusi informacijos, kad Klientas ketina ar bandys atlikti Įtartiną operaciją ar sandorį, privalo nedelsdama informuoti FNTT. Pateikusi tokį pranešimą ir gavusi FNTT pritarimą, Įstaiga gali nevykdyti veiksmų, reikalingų numatomai Piniginei operacijai ar sandoriui vykdyti. Jeigu minėti veiksmai vykdomi, Įtartiną operaciją ar sandorį turi būti stabdomi.

13.3. FNTT nurodymas stabdyti Įtartiną operaciją ar sandorį

- 13.3.1. Įstaiga, gavusi iš FNTT rašytinį nurodymą sustabdyti Kliento atliekamas Įtartiną operaciją ar sandorį, privalo nuo jame nurodyto laiko ar konkrečių aplinkybių atsiradimo momento iki 10 darbo dienų sustabdyti šias operacijas ar sandorį.

13.4. FNTT veiksmai gavus pranešimą apie Įtartiną operaciją ar sandorį

- 13.4.1. Jeigu Piniginės operacijos ar sandorio sustabdymas gali trukdyti tyrimui dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar Turto legalizavimo, TF ir kitų nusikalstamų veikų, susijusių su PP / TF, FNTT apie tai praneša Įstaigai.
- 13.4.2. Gavusi FNTT rašytinį pranešimą, kad Piniginės operacijos ar sandorio sustabdymas gali trukdyti tyrimui dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų arba Turto legalizavimo, TF ir kitų nusikalstamų veikų, susijusių su PP / TF, Įstaiga nuo rašytinio pranešimo gavimo dienos arba jame nurodyto momento neturi stabdyti Kliento atliekamų Įtartinų operacijų ar sandorių, o sustabdytas Įtartiną operaciją ar sandorį nedelsdama atnaujinti.
- 13.4.3. FNTT atlieka veiksmus, būtinus abejonėms dėl tariamas Kliento vykdomos ar vykdytos nusikalstamos veikos pagrįsti arba paneigti per 10 darbų dienų nuo šių Taisyklių 13.2.2 ir 13.2.5 punktuose nurodytos informacijos gavimo.
- 13.4.4. FNTT atlieka veiksmus, būtinus abejonėms dėl tariamas Kliento vykdomos ar vykdytos nusikalstamos veikos pagrįsti arba paneigti, nedelsdama nuo šių Taisyklių 13.3.1 punkte nurodyto nurodymo davimo.
- 13.4.5. Šių Taisyklių 13.4.3 ir 13.4.4 punktuose nustatytais aplinkybėmis Įstaiga privalo pateikti FNTT prašomą informaciją per 1 darbo dieną nuo prašymo gavimo momento raštu, faksu arba elektroniniu paštu.
- 13.4.6. Jeigu Įstaiga, pranešdama apie Įtartiną operaciją ar sandorį, FNTT pateikia ne visus duomenis, nurodytus Taisyklių 13.6.2 punkte, ar pateikti duomenys netikslūs, FNTT gali prašyti pakartotinai pateikti informaciją. Šie FNTT prašymai turi būti įvykdyti nedelsiant.
- 13.4.7. FNTT nuo to momento, kai yra pagrindžiamas lėšų ar Turto teisėtumas ar paneigiamos abejonės dėl galimų sąsajų su TF, nedelsdama raštu praneša Įstaigai, kad Piniginės operacijos ar sandoriai gali būti atnaujinami.
- 13.4.8. Jeigu Įstaiga per 10 darbo dienų nuo pranešimo pateikimo ar nurodymo gavimo nėra įpareigojami vykdyti laikino nuosavybės teisių apribojimo BPK nustatyta tvarka, Piniginė operacija ar sandorį turi būti atnaujinami.

13.5. Pranešimas apie nustatytą ribą viršijančias Pinigines operacijas

- 13.5.1. Įstaiga, atlikdama Piniginę operaciją, privalo Kliento tapatybę patvirtinančius duomenis ir informaciją apie atliktą Piniginę operaciją pateikti FNTT, jeigu Kliento vienkartinės Piniginės operacijos su grynaisiais pinigais arba Susijusių operacijų su grynaisiais pinigais suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.
- 13.5.2. FNTT pateikiamoje informacijoje nurodomi Kliento tapatybę patvirtinantys duomenys, o jeigu

Piniginė operacija atliekama per atstovą, – ir atstovo tapatybę patvirtinantys duomenys, Piniginės operacijos suma, valiuta, kuria atlikta Piniginė operacija, Piniginės operacijos atlikimo data, Piniginės operacijos atlikimo būdas, subjektas, kurio naudai atlikta Piniginė operacija.

- 13.5.3. Taisyklių 13.5.1 ir 13.5.2 punktuose nurodyta informacija FNTT pateikiama nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo Piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo dienos.
- 13.5.4. Taisyklių 13.5.1 punkte nurodyta informacija FNTT neteikiama, jeigu Įstaigos Klientas yra kita finansų įstaiga arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės finansų įstaiga.
- 13.5.5. Įstaiga gali neteikti Taisyklių 13.5.1 punkte nurodytos informacijos FNTT, jeigu Kliento veiklai būdingos didelės nuolatinės ir reguliarios Piniginės operacijos. Klientas laikomas atitinkančiu šį kriterijų, jeigu Klientas ne mažiau kaip vienus metus vykdo veiklą, o jo kiekvieno ketvirčio faktinės pinigų įplaukų arba dviejų paskutinių ketvirčių išmokų suma viršija 300 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.
- 13.5.6. Jeigu Įstaiga netinkamai užpildo informacijos teikimo formą arba pateikia neišsamią ar netikslią informaciją, FNTT per vieną darbo dieną elektroniniu paštu praneša apie tai Įstaigai, kuri per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo privalo panaikinti trūkumus ir pateikti informaciją pakartotinai. Jeigu per 3 darbo dienas nuo FNTT pranešimo apie nustatytus informacijos pateikimo trūkumus gavimo Įstaiga nespėtų ištaisyti trūkumų ir nepateiktų informacijos pakartotinai, būtų laikoma, kad informacija FNTT neteikta. Jeigu per 3 darbo dienas nuo FNTT pranešimo apie nustatytus informacijos pateikimo trūkumus gavimo Įstaiga pateikia informaciją ne nustatyta tvarka, pateikia informaciją apie tas pačias finansines operacijas ar sandorius su nepanaikintais trūkumais, dalimi nepanaikintų trūkumų ar naujais trūkumais, laikoma, kad informacija FNTT neteikta šiame punkte išdėstyti reikalavimai būtų taikomi iš naujo.
- 13.5.7. Taisyklių 13.5.5 punkte nurodyta išimtis netaikoma, jeigu Įstaigos Klientas yra užsienio valstybės įmonė, jos filialas ar atstovybė arba jis verčiasi:
- (A) Teisinių paslaugų teikimu, advokato praktika, notaro veikla;
 - (B) Loterijų, azartinių lošimų organizavimu ir vykdymu;
 - (C) Veikla, susijusia su juodaisiais, spalvotaisiais arba tauriaisiais (retaisiais) metalais, brangakmeniais, juvelyriniais dirbiniais, meno kūriniais;
 - (D) Prekyba transporto priemonėmis;
 - (E) Prekyba nekilnojamuoju turtu;
 - (F) Finansinių ataskaitų audito veikla;
 - (G) Asmens sveikatos priežiūra;
 - (H) Aukcionų organizavimu ir vykdymu;
 - (I) Turizmo ar kelionių organizavimu;
 - (J) Didmenine prekyba alkoholiniais gėrimais ir kitais alkoholio produktais, tabako gaminiais;
 - (K) Prekyba naftos produktais;
 - (L) Farmacine veikla.

13.6. Pranešimų FNTT formos

- 13.6.1. Pranešimai nurodyti šiame Taisyklių skyriuje teikiama prisijungus prie FNTT informacinės

sistemos ir užpildžius atitinkamą informacijos teikimo formą, atsižvelgiant į patvirtintas tokių formų pildymo rekomendacijas.

13.6.2. Informacijos teikimo formoje dėl įtartinų operacijų ar sandorių (Taisyklių 13.2 punktą) nurodoma:

- (A) Kliento, jo atstovo (jeigu Piniginė operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą) tapatybę patvirtinantis duomenys (fizinio asmens – vardas, pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti, juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas (jeigu toks kodas suteiktas));
- (B) Kokį Taisyklių 10.2 punkte nurodytą kriterijų Piniginė operacija ar sandoris atitinka;
- (C) Įtartinos operacijos ar sandorio atlikimo būdas;
- (D) Įtartinos operacijos ar sandorio atlikimo data, Turto, dėl kurio sudaromas sandoris, apibūdinimas (pinigai, nekilnojamasis turtas ir panašiai) ir jo vertė (pinigų suma, valiuta, kuria atliekama piniginė operacija ar sandoris, Turto rinkos vertė ir panašiai);
- (E) Sąskaitos valdymo būdai;
- (F) Kliento, jo atstovo (jeigu Piniginė operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą) kontaktinė informacija (telefono numeriai, elektroninio pašto adresai, kontaktiniai asmenys, jų telefono numeriai, elektroninio pašto adresai);
- (G) Subjektas, kurio naudai atliekami įtartinai operacija ar sandoris (fizinio asmens – vardas, pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti, juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas (jeigu toks kodas suteiktas));
- (H) Įtartinos operacijos ar sandorio sustabdymo data ir laikas;
- (I) Turto, kurio Klientas negali valdyti ar naudoti nuo įtartinos operacijos ar sandorio sustabdymo momento, aprašymas (buvimo vieta, kita Turto apibūdinanti informacija);
- (J) Jeigu įtartinai operacija ar sandoris nebuvo stabdomi, – priežastys, dėl kurių jie nestabdyti;
- (K) Kita, įstaigos nuomone, svarbi informacija.

13.6.3. Informacijos teikimo formos ir jų pildymo rekomendacijos yra patvirtintos FNTT direktoriaus 2015-05-21 įsakymu Nr. V-129 Dėl informacijos, teikiamos pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus, teikimo formų, teikimo schemas ir teikimo formų pildymo rekomendacijų patvirtinimo.

13.7. FNTT teikiamos informacijos apsauga

13.7.1. Įstaigai ir jos darbuotojams draudžiama pranešti Klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie Kliento atliekamas Pinigines operacijas arba sudaromus sandorius ar bet kokia kita informacija pateikta FNTT arba kitai priežiūros institucijai.

13.7.2. Šiose Taisyklėse nurodyta informacija, kuri pateikiama FNTT, negali būti skelbiama ar perduodama kitoms valstybės valdymo, kontrolės ar teisėsaugos institucijoms, kitiems asmenims, išskyrus Įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytus atvejus.

13.7.3. Jeigu FNTT nenurodo kitaip, šių Taisyklių 13.7.2 punkte nustatytas draudimas nedraudžia keisti informacija tarp finansų įstaigų, auditorių, buhalterinės apskaitos ar mokesčių konsultavimo paslaugas teikiančių įmonių, notarų, notaro atstovų ir teisę atlikti notarinius veiksmus turinčių asmenų bei advokatų ir advokatų padėjėjų tokiais atvejais, kurie yra susiję su tuo pačiu Klientu ir

tuo pačiu sandoriu, apimančiu du arba daugiau iš šiame punkte nurodytų subjektų, jeigu jie yra registruoti Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje ar Trečiosios valstybės teritorijoje, kurioje galioja reikalavimai, lygiaverčiai Įstatyme nustatytiems reikalavimams, ir jeigu jie priklauso tos pačios kategorijos profesijai ir turi lygiavertes profesinės paslapties ir asmens duomenų saugojimo pareigas.

- 13.7.4. Taisyklių 13.7.3 punkte nurodytais atvejais keistis informacija leidžiama tik siekiant užkirsti kelią PP / TF.
- 13.7.5. Taisyklių 13.7.3 punkte nustatytos išimtys dėl informacijos perdavimo negalioja, jeigu dėl to yra priimtas atskiras Europos Komisijos sprendimas.
- 13.7.6. Taisyklių 13.7.3 punkte nurodytais atvejais, kai keičiantis informacija su subjektais, registruotais Trečiosiose valstybėse, šiems subjektams teikiami asmens duomenys, asmens duomenų teikimas turi atitikti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimus.
- 13.7.7. Asmenys, pažeidę Įstatyme ir šiose Taisyklėse nurodytos informacijos saugojimo ir naudojimo tvarką, atsako įstatymų nustatyta tvarka.
- 13.7.8. Šiose Taisyklėse nurodytos informacijos pateikimas FNTT nelaikomas pramoninės, komercinės ar banko paslapties atskleidimu.

14. INFORMACIJOS SAUGOJIMAS

14.1. Informacijos registravimas

14.1.1. Įstaiga tvarko šiuos registracijos žurnalus:

- (A) Įtartinų operacijų ir sandorių bei Taisyklių 13.1.1 punkte nurodytų pranešimų registracijos žurnalą.
- (B) Klientų, su kuriais sandoriai ar Dalykiniai santykiai buvo nutraukti šių Taisyklių 11.1 punkte nurodytomis aplinkybėmis ar kitomis su PP / TF prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis, registracijos žurnalą.

14.1.2. Įstaiga vidinėje monitoringo duomenų bazėje tvarko duomenis apie:

- (A) Taisyklių 3.2.1(B)–3.2.1(D) punktuose nurodytas Kliento atliktas Pinigines operacijas.
- (B) Taisyklių 13.5.1 punkte nurodytas Pinigines operacijas.

14.2. Registracijos žurnaluose ir įstaigos vidinėje monitoringo duomenų bazėje saugomos informacijos turinys

14.2.1. Įstaiga vidinėje monitoringo duomenų bazėje registruoja šią Taisyklių 14.1.2. (A-B) punkte nurodytą Piniginių operacijų informaciją:

- (A) Duomenis, patvirtinančius Kliento, jo atstovo tapatybę (jeigu Piniginė operacija atliekama ar sandoris sudaromas per atstovą) (fizinio asmens – vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti), pilietybė; juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas, jeigu toks kodas suteiktas);
- (B) Duomenis apie Piniginę operaciją arba sandorį – sandorio atlikimo data, Turto, dėl kurio sudaromas sandoris, apibūdinimas (pinigai, nekilnojamasis turtas ir panašiai) ir jo vertė

(pinigų suma, valiuta, kuria atliekama Piniginė operacija ar sandoris, Turto rinkos vertė ir panašiai);

- (C) Duomenis apie asmenį – piniginių lėšų gavėją (fizinio asmens – vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti; juridinio asmens – pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas, jeigu toks kodas suteiktas).

- 14.2.2. Įtartinų operacijų ir sandorių registracijos žurnale, be duomenų, nurodytų Taisyklių 14.2.1 punkte, papildomai įrašomi duomenys apie Naudos gavėją (-us) (vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti, pilietybė) ir nurodoma, kurį Taisyklių 10.2 skyriuje nurodytą kriterijų konkretus atvejis atitinka.
- 14.2.3. Klientų, su kuriais sandoriai ar Dalykiniai santykiai nutraukti registracijos žurnale įrašomi Taisyklių 14.2.1(A) punkte nurodyti duomenys, taip pat duomenys apie Naudos gavėją (-us) (vardas ir pavardė, gimimo data, asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti, pilietybė) ir motyvai, dėl kurių sandoriai ar Dalykiniai santykiai nutraukti.
- 14.2.4. Taisyklių 14.1.2. atvejais į Įstaigos vidinę monitoringo duomenų bazę nėra įtraukiama informacija, kai Įstaigos Klientas yra kita finansų įstaiga arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės finansų įstaiga.

14.3. Registracijos žurnalų Įstaigos vidinės monitoringo duomenų bazės tvarkymas

- 14.3.1. Taisyklių 14.1.1. punkte nurodyti registracijos žurnalai bei 14.1.2. punkte nurodyti duomenys Įstaigos vidinėje monitoringo duomenų bazėje tvarkomi kompiuteriu.
- 14.3.2. Duomenys į Taisyklių 14.1.1. punkte nurodytus registracijos žurnalus ir Įstaigos vidinę monitoringo duomenų bazę apie Taisyklių 14.1.2. punkte nurodytas Pinigines operacijas registruojami chronologine tvarka, remiantis Piniginę operaciją ar sandorį patvirtinančiais dokumentais (duomenimis) arba kitais juridinę galią turinčiais dokumentais (duomenimis), susijusiais su Piniginių operacijų atlikimu ar sandorių sudarymu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo.
- 14.3.3. Klientų, su kuriais sandoriai ar Dalykiniai santykiai nutraukti (Taisyklių 14.1.1(B) punktas) registracijos žurnale informacija įrašomi chronologine tvarka ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo nurodytų aplinkybių atsiradimo ar paaiškėjimo.

14.4. Duomenų apie Naudos gavėjus saugojimas

- 14.4.1. Įstaiga privalo kaupti ir FNTT reikalavimu pateikti šiuos duomenis apie Naudos gavėją:
 - (A) Naudos gavėjo tapatybės duomenis;
 - (B) Kliento pateiktos informacijos tikrinimo patikimuose ir nepriklausomuose šaltiniuose įrodymus;
 - (C) Duomenis apie Kliento (juridinio asmens) valdymo struktūrą.

14.5. Informacijos saugojimo forma ir terminai

- 14.5.1. Taisyklių 14.1.1. – 14.1.2. punktuose nurodytų registracijos žurnalų ir Įstaigos vidinėje monitoringo duomenų bazėje esantys duomenys elektroninėje laikmenoje saugomi 8 metus nuo sandorių ar Dalykinių santykių su Klientu pabaigos dienos.
- 14.5.2. Kliento tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijos, Naudos gavėjo tapatybės duomenys, išmokos gavėjo tapatybės duomenys, tiesioginio vaizdo perdavimo (tiesioginės vaizdo transliacijos) įrašas,

kiti duomenys, gauti Kliento tapatybės nustatymo metu, sąskaitų ir (ar) sutarčių dokumentacija (dokumentų originalai arba elektroninės formos dokumentai, išsaugoti elektronine forma) turi būti saugomi 8 metus nuo sandorių ar Dalykinių santykių su Klientu pabaigos dienos.

- 14.5.3. Dalykinių santykių su Klientu korespondencija turi būti saugoma 5 metus nuo sandorių ar Dalykinių santykių su Klientu pabaigos dienos popierine forma arba elektroninėje laikmenoje.
- 14.5.4. Piniginę operaciją ar sandorį patvirtinantys dokumentai ir duomenys ar kiti juridinę galią turintys dokumentai ir duomenys, susiję su Piniginių operacijų atlikimu ar sandorių sudarymu, turi būti saugomi 8 metus nuo Piniginės operacijos atlikimo ar sandorio sudarymo dienos.
- 14.5.5. Raštai, kuriais įforminami šių Taisyklių 8.3.2(C)(a) punkte nurodyti tyrimo rezultatai, saugomi 5 metus popierine forma arba elektroninėje laikmenoje.
- 14.5.6. Raštai, kuriais įforminami šių Taisyklių 9 skyriuje nurodyti tyrimo rezultatai, saugomi 5 metus popierine forma arba elektroninėje laikmenoje.
- 14.5.7. Saugojimo terminai gali būti papildomai pratęsti ne ilgiau kaip 2 metams, kai yra motyvuotas kompetentingos institucijos nurodymas.
- 14.5.8. Įstaiga privalo užtikrinti, kad:
 - (A) Taisyklių 14.5 punkte nurodyti dokumentai ir informacija būtų saugomi, nepaisant to, ar:
 - (a) Piniginės operacijos ar sandoriai yra vietiniai arba tarptautiniai;
 - (b) Dalykiniai santykiai su Klientu tęsiasi arba yra pasibaigę;
 - (B) Taisyklių 14.5 punkte nurodyti dokumentai būtų saugomi taip, kad būtų įmanoma:
 - (a) atkurti konkrečias Pinigines operacijas arba sandorius;
 - (b) juos ir juose esančią informaciją prireikus pateikti FNTT arba kitoms kompetentingoms institucijoms.

15. KITOS PAREIGOS

- 15.1.1. Įstaiga privalo užtikrinti, kad Taisyklių 17.2.1 punkte nurodyti asmenys turėtų galimybę gauti visą savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją, įskaitant priėjimą prie informacijos, susijusios su Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymu, Kliento pažinimu, Piniginėmis operacijomis ir sandoriais ir kitos informacijos.
- 15.1.2. Įstaigos darbuotojai, nustatę, kad Piniginė operacija gali būti įtartina operacija ar sandoris, pastebėję PP / TF požymius, turi pranešti paskirtam atsakingam darbuotojui, kuris registruoja informaciją apie Klientą ir jo atliekamas Pinigines operacijas, dar kartą patikrina Piniginę operaciją ir su ja susijusią informaciją, inicijuoja tyrimą Kliento veiklos ar sandorio įtartinumui pagrįsti, ir nustačius įtartiną Kliento veiklą ir (arba) sandorį informuoja FNTT.
- 15.1.3. Įstaigos vadovai, užtikrindami veiksmingą PP / TF rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą, privalo:
 - (A) Susipažinti ir supažindinti savo darbuotojus su teisės aktais, reglamentuojančiais PP / TF prevencijos ir atsakomybės už PP / TF prevencijos priemonių nevykdymą klausimus;
 - (B) Imtis priemonių, kad Įstaigos darbuotojai dalyvautų mokymuose (kursai, seminarai, stažuotės ir pan.) PP / TF prevencijos klausimais;
 - (C) Užtikrinti, kad PP / TF rizikos valdymo procedūros atitiktų Įstaigos veiklos mastą ir pobūdį;

- (D) Užtikrinti, kad PP / TF prevencijos priemonės būtų tinkamai integruotos į Įstaigos vidaus kontrolės sistemą (įskaitant priimamų į darbą asmenų patikrinimą, veiklos auditą);
- (E) Siekti naudoti Įstaigos veikloje naujas saugias Piniginių operacijų atlikimo sistemas, kurios ribotų PP / TF galimybes per Įstaigą.

15.1.4. Įstaigai rekomenduojama:

- (A) Keistis atitinkama informacija ir patirtimi su kitomis Lietuvos Respublikos arba užsienio finansų rinkos dalyvių įstaigomis ir institucijomis PP / TF prevencijos srities klausimais;
- (B) Nuolat domėtis PP / TF prevencijos klausimais Lietuvos ir užsienio spaudos leidiniuose bei kituose viešai prieinamuose šaltiniuose;
- (C) Susipažinti su FNTT, kitų valstybės institucijų, atsakingų už PP / TF prevencijos priemonių įgyvendinimą, parengtais nurodymais, skirtais finansų įstaigoms arba kitiems subjektams, ir pasinaudoti jose išdėstyta informacija savo veikloje;
- (D) Susipažinti su FATF ir kitų tarptautinių institucijų ar organizacijų, atsakingų už PP / TF prevenciją, parengtais nurodymais, instrukcijomis, rekomendacijomis ir kitais dokumentais bei pasinaudoti jų nuostatomis arba juose išdėstyta informacija savo veikloje.

16. MOKYMŲ DARBUOTOJAMS ORGANIZAVIMAS

- 16.1. Įstaiga privalo imtis tinkamų priemonių, kad atitinkami jos darbuotojai žinotų apie Taisyklėse galiojančias nuostatas. Tokios priemonės apima atitinkamų darbuotojų dalyvavimą specialiose tęstinėse mokymo programose, kuriose jie būtų mokomi atpažinti veiksmus, kurie gali būti susiję su PP / TF, ir jiems būtų nurodoma, kaip elgtis tokiais atvejais.
- 16.2. Įstaiga privalo užtikrinti, kad nauji darbuotojai, kurie atlikdami savo funkcijas susidurs su šių Taisyklių taikymu, prieš pradėdami vykdyti savo darbinės funkcijas visų pirma būtų supažindinami su šių Taisyklių reikalavimais (bent jau tiek, kiek tai yra būtina konkretaus darbuotojo funkcijoms tinkamai vykdyti).
- 16.3. Įstaigoje darbuotojų mokymai vykdomi vykdant vidinius mokymus, užsakant išorinius mokymus, taip pat naudojantis viešai prieinamais kursais ir medžiaga.
- 16.4. Įstaiga turi parengti mokomąsias / supažindinimo priemones / instrukcijas Įstaigos darbuotojams, siekiant užtikrinti, kad tie darbuotojai būtų tinkamai supažindinti su šių Taisyklių reikalavimais.
- 16.5. Įstaigoje periodiškai turi būti peržiūrimi ir atnaujinami mokymų medžiaga, siekiant užtikrinti informacijos ir reikalavimų aktualumą. Padarius tokius atnaujinimus, turi būti sprendžiamas poreikis informuoti darbuotojus apie padarytus atnaujinimus, įskaitant ir dėl tokio informavimo būdo (kai kuriais atvejais gali pakakti informuoti bendru elektroniniu laišku; didesnių / reikšmingesnių pakeitimų atveju gali reikėti organizuoti atskirą mokymų programą).
- 16.6. Siekiant užtikrinti, kad visų darbuotojų žinios yra aktualios, darbuotojai reguliariai turi gauti informaciją apie esamus ir naujus PP / TF reikalavimus (bent jau ne rečiau kaip praėjus metams po jų paskutinių mokymų).
- 16.7. Mokymų medžiagą darbuotojams turi sudaryti bent jau:
 - 16.7.1. Tapatybės nustatymo, pranešimų FNTT teikimo, registracijos žurnalų tvarkymo reikalavimai bei sankcijos už tokių reikalavimų nesilaikymą;
 - 16.7.2. Darbuotojų supažindinimas su Taisyklėse nustatytais taisyklėmis, skirtomis nustatyti galimus

PP / TF atvejus, kiek tai susiję su konkrečių darbuotojų funkcijomis;

- 16.7.3. Darbuotojų supažindinimas su konkrečiomis jiems tenkančiomis atsakomybėmis įgyvendinant Taisykles;
- 16.7.4. Darbuotojų, turinčių kontaktą su Klientais, susiduriančių su Piniginių operacijų ar sandorių vykdymu ir pan., atsakingų už atitikties funkcijos įgyvendinimą, supažindinimas su visais tapatybės nustatymo, pranešimų FNTT teikimo, registracijos žurnalų tvarkymo reikalavimais;
- 16.7.5. Darbuotojų supažindinimas, kad jie niekam negali atskleisti apie pateiktą pranešimą FNTT ar jo turinį;
- 16.7.6. Darbuotojų informavimas, kad jiems negali tekti jokios neigiamos pasekmės dėl to, kad jie pateikė pranešimą FNTT ar Įstaigos vadovams dėl galimo PP / TF atvejo;
- 16.7.7. Supažindinimas su bendra informacija apie PP / TF siekiant užtikrinti, kad visi darbuotojai suprastų PP / TF esmę ir kaip tokie veiksmai paprastai vykdomi.
- 16.8. Tam tikriems Įstaigos darbuotojams gali reikėti parengti specifinius mokymus, atsižvelgiant į jų atliekamas funkcijas.
- 16.9. Įstaiga kaupia informaciją apie visus PP / TF tikslu vykdytus mokymus, įskaitant tokių mokymų vykdymo datą, medžiagą, mokymuose dalyvavusius darbuotojus, taip pat testus (jeigu taikoma).

17. FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMAS, INFORMACIJOS VALDYMAS IR KOMUNIKACIJA

17.1. Valdyba

- 17.1.1. Įstaigos valdyba atsakinga už:
 - (A) Bendros tinkamo PP / TF rizikos valdymo Įstaigoje politikos ir požiūrio Įstaigos viduje suformavimą ir įgyvendinimą;
 - (B) Bendrą PP / TF rizikos valdymo priemonių įgyvendinimą;
 - (C) Šių Taisyklių tvirtinimą;
 - (D) Pakankamų resursų (finansinių, žmogiškųjų, informacinių technologijų ir kt.), reikalingų PP / TF rizikai valdyti ir / ar šioms Taisyklėms tinkamai įgyvendinti, paskyrimą.
- 17.1.2. Įstaigos valdyba paskiria vieną valdybos narį, kuris organizuotų šiose Taisyklėse nustatytą PP / TF prevencijos priemonių įgyvendinimą.

17.2. Vadovaujantys darbuotojai bendradarbiavimui su FNTT

- 17.2.1. Įstaiga privalo paskirti vadovaujantį darbuotoją, kuris bendradarbiautų su FNTT.
- 17.2.2. Aukščiau nurodytas darbuotojas atsakingas už šių Taisyklių 13 skyriuje nurodytos informacijos tinkamą pateikimą FNTT, taip pat už bet kokios papildomos FNTT paprašytos informacijos pateikimą ir / ar bet kokių kitų užklausų iš FNTT atsakymą.
- 17.2.3. Jeigu Taisyklių 17.2.1. punkte nurodytas asmuo nėra Įstaigos administracijos vadovas, tuomet toks paskirtas vadovaujantis darbuotojas privalo informuoti Įstaigos administracijos vadovą apie komunikaciją su FNTT (jeigu įmanoma nepažeidžiant Taisyklėse nustatytų terminų – dar prieš pateikiant informaciją FNTT).
- 17.2.4. Apie bet kokią komunikaciją su FNTT turi būti informuojamas Taisyklių 17.1.2. punkte nurodytas

valdybos narys. Suvestinė informacija apie bet kokią komunikaciją su FNTT jam turi būti teikiama ne rečiau kaip kartą per metus.

17.3. Darbuotojai atsakingi už Taisyklių įgyvendinimą

- 17.3.1. Taisyklių 17.1.2 punkte nurodytas valdybos narys turi teisę paskirti konkrečius Įstaigos darbuotojus, pavesdamas jiems šiose Taisyklėse numatytų funkcijų įgyvendinimą.
- 17.3.2. Tokie paskirti darbuotojai bet kuriuo atveju veikia prižiūrimi minėto valdybos nario ir yra tiesiogiai jam atskaitingi.

17.4. Darbuotojai

- 17.4.1. Įstaiga parengia konkrečias instrukcijas šių Taisyklių 16.3. punkte nurodytiems Įstaigos darbuotojams, atliekantiems kurias nors šiose Taisyklėse nurodytas funkcijas (pvz., Klientus aptarnaujantiems darbuotojams Įstaiga parengia tapatybės nustatymui reikalingų atlikti veiksmų instrukcijas bei Įtartinų operacijų ar sandorių atpažinimo instrukcijas ir pan.). Tokios instrukcijos turi būti tvirtinamos Įstaigos valdybos.

17.5. FNTT informavimas apie atsakingus asmenis

- 17.5.1. Įstaiga informuoja FNTT apie šių Taisyklių 17.1.2 punkte ir 17.2.1 punkte nurodytų asmenų paskyrimą ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo jų paskyrimo ar pakeitimo.
- 17.5.2. Teikdama aukščiau nurodytą informaciją FNTT, Įstaiga turi nurodyti atitinkamų asmenų vardą, pavardę, pareigas, jų darbo vietos adresą bei kontaktinius duomenis (elektroninio pašto adresą, fiksuoto ryšio telefono numerį ir / ar mobiliojo ryšio telefono numerį).
- 17.5.3. Už aukščiau nurodytos pareigos įgyvendinimą yra atsakingas Įstaigos administracijos vadovas arba kitas Įstaigos darbuotojas, įgaliotas Įstaigos administracijos vadovo įsakymu.

17.6. Ataskaitos dėl PP / TF

- 17.6.1. Taisyklių 17.1.2 punkte nurodytas valdybos narys periodiškai, tačiau ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaito Įstaigos valdybai apie jam pavestų funkcijų vykdymą, informaciją pateikdamas rašytine forma. Jeigu valdybos narys Taisyklių 17.3. skyriuje nurodyta tvarka paskiria Įstaigos darbuotoją (darbuotojus) Taisyklių įgyvendinimui, tuomet atitinkami darbuotojai parengia ataskaitas jiems priskirtų funkcijų ribose ir jas kartu su valdybos nariu pateikia Įstaigos valdybai.
- 17.6.2. Taisyklių 17.2.1. punkte nurodytas darbuotojas periodiškai, tačiau ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaito Įstaigos valdybai apie jam pavestų funkcijų vykdymą, informaciją pateikdamas rašytine forma.
- 17.6.3. Valdybai teikiamose ataskaitose turi būti nurodoma bent jau:
 - (A) Klientų ir Naudos gavėjų tapatybės nustatymo procesas (problemos, su kuriomis buvo susidurta, tobulintini procesai ir tapatybės nustatymo priemonės, darbuotojų veiksmai nustatant tapatybę, darbuotojų žinių ir kompetencijos lygis tapatybės nustatymo procese ir pan.);
 - (B) Dalykinių santykių stebėsenos ir Kliento portreto kūrimo procedūros aprašymas (problemos, su kuriomis buvo susidurta, tobulintini procesai ir priemonės, darbuotojų

veiksmai stebint Klientų Dalykinius santykius ir kuriant Kliento portretą, darbuotojų žinių ir kompetencijos lygis Dalykinių santykių stebėsenos ir Kliento portreto kūrimo procese ir pan.);

- (C) Įstaigos patiriamos PP / TF rizikos lygio įvertinimas (aprašant atvejus, kai buvo susidurta su didesne PP / TF grėsme, kai buvo nustatytos Įtartinos operacijos ir sandoriai, kai Dalykiniai santykiai buvo nutraukti ar nepradėti šiose Taisyklėse nustatytais atvejais, atvejus, kai Klientas buvo priskirtas aukštai rizikos grupei ir pan.);
- (D) Veiksmai, kurių buvo imtasi valdyti (C) punkte nurodytiems rizikos veiksniams;
- (E) Atvejai, kai buvo pateikti pranešimai FNTT ir tokių situacijų aprašymas, ypač atkreipiant dėmesį į atvejus, kai buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas;
- (F) Poreikio atlikti pakeitimus Įstaigos procedūrose ir sistemose, naudojamose valdant PP / TF įvertinimas;
- (G) Poreikio atlikti pakeitimus mokymų darbuotojams procese;
- (H) Patvirtinimas, kad teisės aktai, reglamentuojantys PP / TF prevencijos priemones nepasikeitė arba atlikti pakeitimai nelemia poreikio pakeisti Įstaigos procesus arba nurodymą, kokių atitinkamų veiksmų reikia / ketinama imtis;
- (I) Numatomus reguliavimo pokyčius;
- (J) Kitas reikšmingas aplinkybes.

18. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 18.1. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir gali būti panaikinamos, keičiamos ir (ar) papildomos tik Įstaigos valdybos sprendimu. Taisyklių pakeitimai ir (arba) papildymai įsigalioja kitą dieną nuo jų priėmimo dienos. Įstaigos paskirtas atsakingas valdybos narys (pats arba paskirdamas konkretų Įstaigos darbuotoją) privalo užtikrinti, kad Įstaigos darbuotojai būtų laiku informuoti apie Taisyklių pakeitimus ir (arba) papildymus.
- 18.2. Įstaiga periodiškai (ne rečiau kaip kartą per metus) ar įvykus svarbiems Įstaigos valdymo ir veiklos įvykiams ar pokyčiams vykdo vidaus kontrolės procedūrų įgyvendinimo bei pakankamumo stebėseną ir prireikus griežtina Įstaigos taikomas Taisyklėse nurodytas vidaus kontrolės procedūras.

19. TAISYKLIŲ PRIEDAI

- 19.1. Toliau pateikiamas sąrašas dokumentų, kurie yra laikomi šių Taisyklių neatskiriama dalimi, sąrašas:
 - 19.1.1. Kliento (fizinio asmens) anketa;
 - 19.1.2. Kliento (fizinio asmens) atstovo anketa;
 - 19.1.3. Kliento (juridinio asmens) anketa;
 - 19.1.4. Kliento (fizinio asmens) Naudos gavėjų anketa.

Justinas Drėgva
Valdybos pirmininkas, vadovas